

**RAPORT DE EVALUARE
EXTERNĂ A CALITĂȚII**
la
**UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE
APĂRARE „CAROL I”
DIN BUCUREȘTI**

Director de misiune:

Prof.univ.dr.ing. Paul Șerban AGACHI

Coordonator al echipei de experți evaluatori:

Prof.univ.dr.ing. Ioan Călin ROȘCA

12 - 14 MAI 2010

2.4.3.1. Regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent	28
2.4.4. Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral	29
2.4.4.1. Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți	29
2.4.4.2. Evaluarea colegială	30
2.4.4.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți	30
2.4.4.4. Evaluarea de către managementul universității	31
2.4.5. Accesibilitatea resurselor adecvate învățării	31
2.4.5.1. Disponibilitatea resurselor de învățare	31
2.4.5.2. Servicii studențești	32
2.4.6. Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității	33
2.4.6.1. Baze de date și informații	33
2.4.7. Transparența informațiilor de interes public	33
2.4.7.1. Oferta de informații publice	33
2.4.8. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii	33
3. EVALUAREA EXTERNĂ A UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE „CAROL I” DIN BUCUREȘTI LA NIVELUL PROGRAMELOR DE STUDII	35
3.1. Programe de studii de licență	35
3.1.1. Programul de studiu - Conducere interarme – forțe terestre	35
3.1.2. Programul de studiu - Conducere interarme – forțe aeriene	36
3.1.3. Programul de studiu - Securitate și apărare	38
3.2. Întâlnirea cu studenții	39
3.3. Întâlnirea cu absolvenții	40
3.4. Întâlnirea cu angajatorii	40
3.5 Programe de studii de master	42
3.6. Programe de studii doctorale	45
3.7. Îndeplinirea standardelor specifice pentru învățământul superior militar	48
3.7.1. Statutul juridic și misiunea	48
3.7.2. Personal didactic	47
3.7.3. Procesul de învățământ	47
3.7.4. Studenții	49
3.7.5. Cercetarea științifică	49
3.7.6. Baza materială	49
3.7.7. Eficacitatea educațională	49
3.7.8. Managementul calității	50
3.7.9. Alte mențiuni	50
3.7.10. Concluzii	50
4. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	51
4.1. Considerații generale	51
4.2. Aprecieri asupra evaluării programelor de studii	52
4.3. Aprecieri asupra evaluării instituționale a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București	52
4.4. Recomandări	54
4.5. Calificativ propus	55

Prezentul raport a fost realizat pe baza:

- a) Documentației elaborată de Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București pentru evaluare externă, atât la nivel instituțional cât și la nivelul Programelor de studii;*
- b) Rapoartelor sintetice ale experților evaluatori;*
- c) Discuțiilor purtate în ședințele tehnice cu experții evaluatori;*
- d) Documentelor suplimentare cerute de echipa de experți evaluatori;*
- e) Vizitelor efectuate de echipa de experți evaluatori în diferite compartimente ale Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București.*

1. INTRODUCERE

O echipă de evaluatori, desemnată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS), a efectuat o vizită de evaluare instituțională externă, în perioada 12 - 41 mai 2010 la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” are sediul în București, Șoscaua Panduri nr. 68 - 72, sector 5, Telefon centrala: +04/0319.48.80, fax: +04/0319.48.66, e-mail: public@unap.ro, adresă internet: <http://www.unap.ro>.

În cadrul raportului, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București va fi referită în mod frecvent ca și Universitatea sau cu abrevierea UNAP.

Finalitatea acțiunii de evaluare o reprezintă prezentul raport elaborat pe baza celor constatate de către întreaga echipă.

Trebuie evidențiat, de la bun început, faptul că, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București reprezintă o unitate de învățământ superior militar cu dublă subordonare: Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului.

1.1 Scopul evaluării instituționale

Evaluarea externă instituțională a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București a fost realizată cu *scopul* certificării calității educației, cercetării științifice, structurilor instituționale, administrative și manageriale, a rezultatelor și performanțelor academice ale Universității, contribuind prin aceasta la promovarea încrederii publice în regulile și standardele de acordare a calificărilor universitare, respectiv a diplomelor, de către Universitate.

Ca urmare, echipa de experți evaluatori ARACIS și-a concentrat activitatea asupra următoarelor aspecte:

- Examinarea mecanismelor și procedurilor de asigurare și ameliorarea continuă a calității precum și asupra rezultatelor aplicării acestora la nivelul fiecărui program de studiu analizat la UNAP;
- Modul în care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București a aplicat referințele incluse în Metodologia privind asigurarea calității.
- Modul în care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București formulează și operaționalizează strategiile de creștere a calității învățământului, cercetării științifice, structurilor instituționale și administrativ-manageriale.

1.2 Obiectivele evaluării instituționale

Principalele *obiective* urmărite de către echipa de experți ARACIS, în cadrul evaluării externe a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, pot fi sintetizate astfel:

- să contribuie la fundamentarea unei culturi a calității, atât în cadrul programelor de studiu evaluate cât și în cadrul activităților de cercetare-dezvoltare, în vederea promovării și consolidării înaltei performanțe în procesele de educație și formare profesională în domeniul științelor militare;
- să realizeze o evaluare a măsurii în care, este asigurat studenților, angajatorilor precum și publicului un acces larg, continuu, transparent și rapid la informații clare, explicite și de încredere legate de modul în care UNAP gestionează programele de

studiu (pentru care dispune de acreditare sau autorizare provizorie de funcționare), diplomele și certificate de studii universitare și calificări care, respectă standardele naționale precum și conformitatea cu standardele academice europene și principiile de calitate academică;

- să ofere recomandări, pentru situațiile în care sunt constatate disfuncționalități în asigurarea calității programelor de studii, modalităților de inițiere de acțiuni de îmbunătățire a acestora;
- să ofere recomandări legate de identificarea și aplicarea mecanismelor de evaluare externă care să conducă la ridicarea nivelului calitativ al procesului de educare și formare profesională, a transparenței gestiunii și a responsabilității publice.

1.3. Organizarea și desfășurarea evaluării instituționale

Întreaga organizare și desfășurare a evaluării instituționale la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București s-a realizat cu respectarea tuturor prevederilor metodologice specifice ARACIS, pe baza unui program detaliat stabilit în colaborare cu instituția vizitată. Conținutul programului de activitate al echipei de evaluare a avut două componente importante și anume:

- evaluarea unui program de studiu de licență „*Conducere interarme – forțe terestre*” și două programe de studiu de master „*Conducere interarme – forțe aeriene*” și „*Securitate și apărare*”;
- evaluarea instituțională a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București bazată atât pe rapoartele întocmite de către experții evaluatori pentru programele supuse evaluării, cât și pe baza unor evaluări suplimentare legate de serviciile funcționale ale universității, managementul general practicat la nivelul universității și a modului în care este funcțională componenta de asigurare a calității la nivel de catedră, facultate și instituție.

Comisia de evaluare instituțională externă a fost compusă din:

Director misiune:	Prof.univ.dr. Paul Șerban AGACHI, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
Coordonator misiune:	Prof.univ.dr.ing. Ioan Călin ROȘCA, Universitatea „Transilvania” din Brașov
Secretar științific:	Conf.univ.dr. Gabriela Flavia ANGHEL, Universitatea Româno-Americană din București
Expert străin	Prof. Stanisław ZAJAS, Universitatea Națională de Apărare din Varșovia, Polonia
Expert Comisie Consultativă	Prof.univ.dr. Cezar BÂRZEA, SNSPA București
Expert Comisie Instituțională	Prof.univ.dr. Răzvan NISTOR, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
Student evaluator 1:	Bogdan CARDOS, Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Student evaluator 2:	Marius IMBREA, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași
Expert pentru învățământul superior militar	Prof.univ.dr.ing. Florentin MORARU, Academia Tehnică Militară, București
Expert program (licență) Conducere interarme –	Prof.univ.dr. Cristinel MURZEA, Universitatea „Transilvania” din Brașov

forțe terestre

Expert program (master)   Prof.univ.dr. Iordan BĂRBULESCU, SNSPA București
**Conducere interarme –
forțe aeriene**

Expert program (master)   Prof.univ.dr. Nicolae ROTARU, ANI București
Securitate și apărare

Din partea conducerii Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București a participat, pe întreaga durată a vizitei de evaluare, d-nul Prof.univ.dr.mat. Viorel BUȚA, Prorector responsabil cu activitatea didactică.

Se apreciază buna colaborare a echipei de evaluare cu reprezentanții Universității – la nivel instituțional și al programelor de studii – atât în etapa de pregătire cât și în aceea de desfășurare a vizitei de evaluare. Universitatea a dovedit seriozitate și profesionalism în abordarea acestei activități, furnizând informații corecte, complete și cu maximă eficiență, asupra tuturor solicitărilor exprimate de evaluatorii externi.

Pornind de la *Dosarul de autoevaluare instituțională*, de la *Dosarele de autoevaluare a programelor de studii*, precum și pe baza **altor documente**scrute și puse la dispoziție în cursul vizitei de evaluare, atât la nivel instituțional cât și la nivel de programe de studii, echipa de evaluatori a urmărit și analizat următoarele aspecte principale:

- statutul juridic precum și baza legală sub care funcționează Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București, ca instituție de învățământ militar superior, acreditată și recunoscută, respectiv misiunea declarată;
- concordanța dintre legislația în vigoare și modul în care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București este organizată, condusă și funcționează;
- aplicarea criteriilor legale, profesionale, științifice și etice în legătură cu recrutarea, selectarea, pregătirea și promovarea personalului didactic, de cercetare și administrativ, în vederea îndeplinirii misiunii instituției asumată prin Carta Universitară;
- modul în care sunt aplicate regulamentele și procedurile proprii în vederea creșterii continue a calității la nivel instituțional și la nivelul programelor de studii oferite de Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București și modul în care rezultatele analizelor sunt diseminate;
- nivelul de introducere la nivel de instituție și program de studii a referințelor, recomandărilor și cerințelor incluse în Metodologia și Standardele ARACIS privind asigurarea calității;
- modul în care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București elaborează și aplică strategii de creștere a calității procesului instructiv-educativ, cercetării științifice, structurilor instituționale de conducere academică și administrativă etc.;
- modul în care sunt îndeplinite standardele și cerințele legate de baza materială și infrastructura Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București pentru asigurarea condițiilor optime de funcționare din toate punctele de vedere (proces didactic, cercetare științifică, dezvoltare, social, cultural-sportiv, servicii pentru studenți, cadre didactice, publice și alte categorii etc.);
- modul în care, corpul profesoral al UNAP își desfășoară activitatea în Universitate, posibilitățile pe care acest corp le are pentru dezvoltarea profesională și personală, legăturile existente între cadrele didactice pe diferite paliere (în catedre, facultăți și la nivel de universitate) etc.;

- situația financiar-contabilă existentă la UNAP precum și preocupările legate de diversificarea surselor de finanțare proprii;
- modalitățile și procedeele prin care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București își recrutează studenții pentru toate ciclurile de învățământ;
- modalitățile de urmărire a activităților studenților pe toată durata studiilor fiind verificată procedura de acordarea diplomelor corespunzătoare calificărilor obținute;
- gradul de apreciere de către studenți și absolvenți a mediului de învățare oferit de Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București, cu referire la nivelul de cunoștințe, abilități și competențe care să le permită, la finalizarea ciclurilor de studii o inserție profesională rapidă, în concordanță cu domeniul lor de pregătire;
- modul în care angajatorii apreciază nivelul de cunoștințe atât teoretice cât și practice dobândite de absolvenți pe parcursul ciclurilor de pregătire;
- nivelul de integrare al absolvenților Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București în unitățile militare în care sunt repartizați;
- modul în care angajatorii principali sprijină și colaborează, prin diferite mijloace, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București.

Atingerea obiectivelor evaluării instituționale a fost posibilă ca urmare a unei serii de întâlniri desfășurate de-a lungul vizitei:

- echipa de management a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București;
- corpul profesoral, cercetători, doctoranzi (la nivelul programelor de studii);
- coordonatori ai serviciilor Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București;
- studenți;
- absolvenți;
- angajatori.

În cadrul întâlnirilor cu studenții, absolvenții și angajatorii au fost prezenți inclusiv experții evaluatori ai programelor de studii, la celelalte întâlniri au fost prezenți numai membrii echipei instituționale, alături de expertul străin și de studenții evaluatori.

Modul de desfășurare a vizitei de evaluare instituțională externă a fost monitorizat, din partea ARACIS, de reprezentantul Comisiei consultative.

În data de 12 mai, ora 10, conform programului prestabilit, a avut loc o întâlnire, în plen, cu conducerea Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București. A fost prezentată echipa de experți evaluatori, s-au definit scopul și obiectivele vizitei fiind adresată rugămintea ca, pe tot parcursul vizitei, să fie create condiții optime de activitate. În cadrul întâlnirii, domnul Comandant (Rector) Prof.univ.dr. Teodor FRUNZETI a asigurat membrii comisiei ARACIS de întreaga sa deschidere și colaborare nominalizând, pentru fiecare membru al echipei persoanele de contact din partea UNAP.

După întâlnirea cu conducerea UNAP, a avut loc o ședință tehnică a comisiei. A fost verificată prezența și s-a trecut la efectuarea unui instructaj general referitor la modul de desfășurare al evaluării și al conținutului acestuia. Instructajul a fost făcut pe baza „Metodologiei” elaborată de ARACIS. Coordonatorul echipei de experți evaluatori a evidențiat elementele care trebuie analizate și verificate la nivel de catedră, facultate și instituție referitoare la corectitudinea întocmirii și emiterii documentelor legate de admitere, înscrierea și evidența studenților precum și emiterii documentelor de absolvire (diplomă și foaie matricolă – supliment la diplomă), modul de realizare a evaluării studenților și cadrelor didactice, modul de promovare și salarizare a personalului didactic și nedidactic, modul de organizare și desfășurare a activităților de cercetare, regulamentele și documentele care reglementează desfășurarea activităților la nivel de catedră, facultate și instituțional, care trebuie să fie în conformitate cu carta universității, relația student – cadru didactic, componentele sociale ale vieții studentești și

cele participative la componenta didactică, managerială și funcțională a instituției, facultății și catedrei.

Tuturor experților evaluatori ai programelor de studii li s-au solicitat următoarele:

- pe lângă fișa vizitei (formular ARACIS) pe care trebuie să o completeze cât mai corect, atent și complex, să prezinte și un raport de sinteză propriu cu concluziile și propunerile care consideră că se impun pe baza stabilirii punctelor tari și a punctelor slabe;
- să întocmească cele patru anexe, aceste anexe fiindu-le înmânate odată cu dosarul de evaluare.

S-a atras atenția ca anexa referitoare la gradul de acoperire al cadrelor didactice să cuprindă atât normele de la programul evaluat cât și de la alt program sau de la alte instituții pentru a se vedea, cumulat, câte norme acoperă fiecare cadru didactic.

În plus, pentru cadrele didactice asociate, în cazul în care acestea există, s-a solicitat fie făcută o verificare a acordului dat de instituția unde este titular și alături de acord și normele didactice care le acoperă acolo. P

Pentru cadrele didactice pensionare – angajate ca asociați s-a solicitat evaluarea totală a normelor pe care le acoperă cumulat atât la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București cât și la alte instituții – prin declarații pe proprie răspundere.

După aceste discuții și clarificări s-a discutat programul de lucru și s-a acceptat programul stabilit.

Sinteza rezultatelor evaluării externe de către comisia ARACIS și concluziile care s-au desprins în urma analizei documentelor de evaluare și a vizitei la Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București sunt prezentate în capitole următoare ale prezentului raport.

2. EVALUAREA EXTERNĂ A UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE „Carol I” din BUCUREȘTI

2.1. Prezentarea generală a instituției

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” este instituție publică de învățământ superior militar, parte a sistemului național de învățământ, cu programe de studii universitare acreditate în condițiile legii, care *funcționează pe baza prevederilor Constituției României, cadrului legislativ adoptat de către Parlament, ordinelor ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și ale ministrului apărării naționale, precum și pe baza Cartei universitare.*

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București are o dublă subordonare: față de Ministerul Apărării Naționale cât și față de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

De-a lungul întregii existențe a fost considerată instituție de învățământ militar superior.

Identitatea Universității Naționale de Apărare „Carol I” este fixată prin:

- denumire: Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, consacrată prin Hotărârea de Guvern nr. 969 din 25 august 2005;
- însemne și simboluri: însemn heraldic, drapel, insigne de absolvire, imn;
- deviză: „LABOR IMPROBUS OMNIA VINCIT !”;
- ziua universității: 8 august, care este sărbătorită anual, prin ceremonial militar, desfășurat împreună cu festivitatea anuală de absolvire;
- sediu: București, sector 5, Șoseaua Panduri nr. 68-72, România;
- pagină internet: www.unap.ro;
- e-mail: public@unap.ro;
- drapel de luptă și indicativ, ca instituție militară.

Instituția a fost înființată prin Înaltul Decret Regal nr. 2073 / 08.08.1889, al Regelui Carol I, sub denumirea de “Școala Superioară de Război”. A fost reorganizată în anii 1948-1949 prin decretele nr. 1803/1948 și 371/1949.

Prin Decretul Consiliului de Stat nr. 1037/01.11.1968, devenit Legea nr.50/1968, instituția a funcționat sub denumirea de Academia Militară, având personalitate juridică, păstrându-și statutul de instituție de învățământ militar superior. De-a lungul timpului, a funcționat sub denumirea de Academia Militară Generală, Academia de Înalte Studii Militare, Universitatea Națională de Apărare, iar denumirea actuală, de Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, a primit-o prin H.G. nr. 969 din 25.08.2005.

De-a lungul existenței sale, în cadrul Universității de Apărare Națională „Carol I” din București au fost pregătite un număr de 112 promoții de absolvenți cu studii superioare asigurându-se astfel necesarul de comandanți și ofițeri de stat major și nu numai. Din discuțiile avute și vizitele făcute de către membrii comisiei a reieșit faptul că, procesul educațional din Universitatea Națională de Apărare „Carol I” s-a dezvoltat și perfecționat continuu, în pas cu transformările pe care le-au cunoscut învățământul românesc și Armata Română.

Programele de studii oferite sunt în concordanță cu prevederile Legii învățământului, nr. 84/1995, cu modificările și completările ulterioare, Legii Statutului personalului didactic, nr. 128/1997, Legii privind studiile universitare, nr. 288/2004, Ordonanței de urgență nr. 75 / 2005, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 87 / 2006, H.G. nr. 88/2005, H.G. nr. 404/2006, H.G. nr. 567/2005, H.G. nr. 606/2005, H.G. nr. 749/2009, Ordinului ministrului educației, cercetării și inovării, nr. 5394/2009, Ordinului ministrului educației și cercetării, nr.

4843/2006, standardelor și indicatorilor de performanță stabilite de ARACIS, precum și standardele specifice.

Programele de studii universitare oferite de Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București sunt:

- a) **Specializări de licență acreditate** (menționate în Hotărârea Guvernului nr. 1609/30.09.2004, după ultima evaluare externă):
- Conducere interarme - forțe terestre;
  - Conducere interarme - forțe aeriene;
  - Conducere interarme - forțe navale;
  - Conducere logistică;
  - Management economico-financiar.
- b) **Specializări de licență autorizate să funcționeze provizoriu:**
- Securitate și apărare - autorizată prin H.G. 635 / 11.06.2008;
  - Conducere militară - autorizată prin H.G. 635 / 11.06.2008;
  - Sisteme informaționale - autorizată prin H.G. 635 / 11.06.2008;
  - Comunicare publică și interculturală în domeniul securității și apărării - autorizată prin H.G. 922 / 20.08.2008.
- c) **Programe de masterat cu durata de 3-4 semestre, aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 3628 din 31.03.2008:**
- Securitate națională și comunicare publică (3 semestre);
  - Conducere interarme – forțe terestre (4 semestre);
  - Conducere interarme – forțe aeriene (4 semestre);
  - Conducere interarme – forțe navale (4 semestre);
  - Managementul programelor și proiectelor (4 semestre);
  - Management economico-financiar (4 semestre);
  - Management logistic (4 semestre);
  - Securitate și apărare (4 semestre);
  - Managementul crizelor și operații multinaționale (4 semestre);
  - NATO Senior Executive Master Course (4 semestre).
- d) **Programe de masterat cu durata de 2 semestre, aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5394 din 30.09.2009:**
- Conducere interarme - forțe terestre;
  - Conducere interarme - forțe navale;
  - Conducere interarme forțe aeriene;
  - Management logistic;
  - Management economico - financiar;
  - Securitate națională și comunicare publică.
- e) **Programe de doctorat în domeniile:**
- Științe militare și informații (Decretul Consiliului de Stat nr. 1037/1968, devenit Legea nr. 50/1968; Decretul nr. 233/1978; H.G. 550 din 17.05.1990; H.G. nr. 1027 din 28.08.2003; Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4843 din 01.08.2006);
  - Securitate Națională (Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4843 din 01.08.2006, Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului, nr. 1436 din 02.07.2007).

Nu există specializări neautorizate.

2.2. Capacitatea instituțională a Universității Naționale de Apărare „Carol I”

2.2.1. Structuri instituționale, administrative și manageriale

2.2.1.1. Misiune și obiective

Universitatea de Națională de Apărare „Carol I” din București este o instituție de învățământ militar superior înființată și funcțională conform legislației în vigoare (Constituția României, Legea învățământului, Legea statutului personalului didactic, Carta universitară, Regulamente aprobate de Senatul propriu) respectând cerințele Procesului Bologna.

Întreaga activitate a Universității de Naționale de Apărare „Carol I” din București se bazează pe Carta Universității, forma actuală a documentului a fost adoptată de către Senatul Universității la data de 24.03.2010.

Misiunea Universității este clar definită în art. 8, Capitolul I (MISIUNEA, OBIECTIVELE ȘI STRATEGIA EDUCAȚIONALĂ) din Carta Universitară în care se specifică faptul că întreaga activitate educațională desfășurată este orientată spre *formarea, specializarea și perfecționarea pregătirii profesionale a comandanților, ofițerilor de stat major și experților, militari și civili, pentru îndeplinirea atribuțiilor de conducere și expertiză în domeniul Științe Militare și Informații, precum și organizarea și desfășurarea activității de cercetare științifică universitară în acest domeniu.*

În art.1, Capitolul I (**Misiunea și obiectivele Universității Naționale de Apărare „Carol I”**) din Planul Strategic pentru perioada 2009 – 2014, definirea misiunii este întregită prin focalizarea acestor acțiuni de pregătire și instruire *într-un spațiu educațional național, european și euro-atlantic.*

În cadrul aceluiași art.1 din Capitolul I (**Misiunea și obiectivele Universității Naționale de Apărare „Carol I”**) din Planul Strategic pentru perioada 2009 – 2014, este sintetizat obiectivul general al universității: *dezvoltarea continuă a calității educației și cercetării științifice universitare, la toate ciclurile de studii și formele de învățământ, precum și în cadrul educației permanente, în concordanță cu principiile procesului Bologna, legislației naționale în domeniu și Strategiei de Transformare a Armatei României.*

Îndeplinirea misiunii Universității Naționale de Apărare „Carol I” se asigură, conform art. 9; Capitolul II (MISIUNEA, OBIECTIVELE ȘI STRATEGIA EDUCAȚIONALĂ), din Carta Universitară, prin realizarea **următoarelor obiective:**

- pregătirea interarme și întrunită a ofițerilor, pentru funcții de conducere a unităților și de stat major la nivel mari unități, comandamente operaționale și structuri centrale;
- pregătirea personalului militar și civil pentru funcții de conducere și expertiză la nivel politico-militar;
- perfecționarea pregătirii și specializarea personalului militar și civil în domenii conexe, de interes pentru Ministerul Apărării Naționale și pentru alte structuri ale sistemului național de apărare;
- organizarea și desfășurarea cercetării științifice universitare;
- instruirea și perfecționarea pregătirii personalului pentru lucrul în structurile militare internaționale, inclusiv dezvoltarea competențelor lingvistice, potrivit nevoilor de interoperabilitate;
- elaborarea de studii de apărare și securitate pentru Ministerul Apărării Naționale și pentru celelalte structuri centrale ale statului;
- oferirea de consultanță, sprijin documentar și expertiză în domeniul apărării și securității, pentru structurile centrale ale Ministerului Apărării Naționale, instituții guvernamentale și nonguvernamentale;
- dezvoltarea relațiilor de colaborare cu instituții de învățământ superior și cercetare științifică din țară și din străinătate, în scopul creșterii eficienței activității și

prestigiului universității, în spiritul declarațiilor de la Bologna (1999), Berlin (2003), Bergen (2005) și Londra (2007);

- dezvoltarea logisticii didactice pentru nevoile proprii, precum și pentru alți beneficiari.

În Planul Strategic pentru perioada 2009 – 2014, Capitolul I, Misiunea și obiectivele Universității Naționale de Apărare „Carol I”, sunt descrise *obiectivele în domeniul fundamental „Științe Militare și Informații”, domeniile de studii „Științe Militare și Informații” și “Securitate Națională”*. Aceste obiective sunt grupate pe cele trei cicluri de licență:

- În ciclul I – studii universitare de licență: dobândirea competențelor și aptitudinilor practice, solicitate de beneficiari și considerate ca fiind necesare și suficiente pentru angajarea în funcții de comandă / conducere a unor structuri militare, respectiv de analiză și înțelegere a fenomenelor și proceselor care pot influența securitatea națională; atingerea nivelului necesar de cunoaștere pentru a putea continua formarea în ciclul următor - studii universitare de masterat.
- În ciclul II – studii universitare de masterat: dezvoltarea aptitudinilor de cercetare, analiză și diagnoză prin cultivarea capacității de a-și asuma responsabilitatea deciziei în actul de conducere a structurilor militare, precum și în identificarea factorilor de risc la adresa securității naționale.
- În ciclul III – studii universitare de doctorat: atingerea celui mai înalt nivel de competență în domeniul Științe militare și informații, respectiv Securitate Națională, care să se manifeste prin aptitudini personale și manageriale generale pentru: a extrage și sintetiza rapid cunoștințe în contexte / împrejurări noi; a descoperi soluții inovative care răspund unor probleme / situații complexe; a dezvolta strategii prin combinarea multiplelor perspective posibile de abordare; a promova creativitatea și capacitatea de a comunica eficient; a forma, conduce și lucra în echipă; a prezenta proiectele în vederea obținerii de mijloace pentru finanțarea lor; a asigura un bun management al timpului și al resurselor implicate în cercetare; a promova monitorizarea permanentă a calității și performanței; a fi pregătit să gestioneze un posibil eșec în verificarea soluției optimale.
- În cadrul educației permanente: învățământul postuniversitar, desfășurat prin cursuri postuniversitare de perfecționare, în prelungirea studiilor universitare de licență și masterat, va asigura obținerea celor mai noi cunoștințe în domeniu, concomitent cu extinderea orizontului de cunoaștere, în funcție de eșalonul studiat;
- învățământul de nivel / carieră / specializare, desfășurat cu personal militar și civil, va asigura însușirea cunoștințelor necesare îndeplinirii atribuțiilor unor funcții preponderent administrative în cadrul structurilor armatei, precum și, după caz, pentru îndeplinirea condițiilor de înaintare în gradul militar următor.

Obiectivele specifice fiecărei specializări acreditate/autorizate să funcționeze provizoriu, se detaliază în planurile de învățământ.

Toate programele de studii oferite de Universitate sunt acreditate sau autorizate conform legii.

Întreaga activitate în domeniu se desfășoară în baza legislației naționale și a reglementărilor proprii, aprobate de senatul universitar, anexe la Carta universitară: *Planul strategic; Planul operațional; Sistemul de asigurare a calității serviciilor educaționale; Regulamentul privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat;*

Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat; Metodologia de evaluare a cunoștințelor și competențelor studenților; Metodologia de asigurare și evaluare a calității corpului profesoral; Ghidul de practică pentru studenții universității; Metodologia organizării și desfășurării concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice; Metodologia privind acordarea de distincții și premii personalului didactic și de cercetare, precum și bibliotecarilor; Metodologia organizării și desfășurării alegerilor pentru structurile și funcțiile de conducere academică; Regulamentul de organizare și funcționare a comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității; Metodologia organizării și desfășurării examenului de finalizare a studiilor; Metodologia organizării și desfășurării concursurilor de admitere / selecție; Metodologia de aplicare a sistemului de credite de studiu transferabile; Codul etic; Metodologia auditării interne a calității procesului educațional; Regulamentul de ordine interioară; Regulamentul privind acordarea burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenți; Regulamentul privind inițierea, aprobare, monitorizare și evaluarea programelor de studii; Metodologia de evaluare a cunoștințelor și competențelor studenților; Regulamentul privind activitatea profesională a studenților.

În plus, trebuie specificat faptul că, întreaga activitate din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, se desfășoară și sub jurisdicția prevederilor regulamentelor militare.

Regulamentele sunt compatibile cu legislația în vigoare din domeniul învățământului, fiind aprobate de către Senatul Universității. Deciziile Senatului sunt comunicate la nivel de facultate și catedre, în mod transparent, fiind cunoscute în universitate

În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” a fost elaborat propriul Regulament de Ordine Interioară, actualizat după ultimele prevederi legislative. Regulamentul are o structură adaptată cerințelor Uniunii Europene, avându-se în vedere ca activitatea studenților să se desfășoare într-un cadru academic și legal. În același timp, sunt respectate prevederile legilor și regulamentelor militare, precum și reglementările specifice pentru instituțiile militare de învățământ superior. *Ultima variantă a fost aprobată în ședința senatului din data de 21.02.2007.*

În conformitate cu art. 1 din regulamentul de Ordine Interioare, pe baza acestuia sunt stabilite cadrul și regulile de desfășurare a activităților interne pe linie de învățământ, cercetare științifică și de administrare a patrimoniului, cu respectarea legislației muncii, prin care se asigură derularea, în condiții optime, a acestora, în temeiul Legii învățământului nr.84/1995, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr.128/1997 privind Statutul personalului didactic, Legii nr. 324 / 2003 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, Legii nr. 319 / 2003 privind statutul personalului de cercetare, Legii nr. 206 / 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, Legii nr. 477 / 2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, Legii nr. 53/2003 - Codul Muncii cu modificările și completările ulterioare, Legii securității și sănătății în muncă, nr. 319/2006, a Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, modificată prin Legile nr. 371 / 2006 și nr. 380 / 2006, Legii nr. 182 / 2002 privind protecția informațiilor clasificate, Cartei universitare, regulamentelor militare R.G. 1 - Regulamentul de ordine interioară în unitate și MRU 6 - Regulamentul de ordine interioară pentru personalul civil din Ministerul Apărării, precum și al reglementărilor departamentale PIC - 1, PIC - 2, PIC - 3.

Prevederile Regulamentului se aplică întregului personal al universității și angajaților altor instituții, pe timpul desfășurării unor activități în Universitatea Națională de Apărare "Carol I", indiferent de categoria din care fac parte (militar sau civil), funcțiile în care sunt încadrați, forma în care au încheiat contractul individual de muncă, precum și studenților, indiferent de programul de studii pe care îl urmează, instituția sau țara din care provin (art. 2 din Regulament).

Alegerea în funcții de conducere se desfășoară ciclic, din patru în patru ani, în perioada stabilită prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Senatul este structura de conducere cea mai înaltă din Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, care asigură transpunerea în practică a strategiei educaționale, pe baza principiilor autonomiei universitare. *Președintele senatului* este rectorul Universității Naționale de Apărare „Carol I”. *Membrii senatului* sunt cadre didactice și cercetători științifici, titulari în Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, precum și studenți.

Se consideră a fi *membri de drept* ai senatului următoarele persoane: rectorul, prorectorul pentru învățământ, prorectorul pentru cercetarea științifică, secretarul științific al senatului, decanii și directorii de departamente, precum și cadre didactice, cercetători științifici și studenți, potrivit legii, desemnați de către consiliile facultăților/departamentelor, conform normelor de reprezentare stabilite de biroul senatului. Reprezentarea studenților în senat se face pe ani de învățământ, dintre studenții cu cele mai bune rezultate și cu comportare ireproșabilă, la propunerea adunării studenților, validată de către Consiliul facultății și este de 1/4 din numărul total al membrilor senatului.

Pe baza misiunii și obiectivelor stabilite prin Cartă, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București s-a individualizat în sistemul național și european de învățământ militar superior printr-o serie de domenii de licență specifice.

Implicarea internațională a Universității este reflectată de parteneriatele dezvoltate cu: Colegiul de Apărare NATO, Italia; Universitatea Națională de Apărare, Polonia; Școala Militară Regală, Belgia; Centrul de Înalte Studii de Apărare, Italia.

2.2.1.2. Integritate academică

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” are Cod de etică, prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare în concordanță cu statutul special al instituției și dispune de practici și mecanisme pentru aplicare.

Din Raportul de autoevaluare și din discuțiile purtate atât cu conducerea universității cât și cu cadrele didactice, rezultă preocuparea pentru aplicarea și controlul modului de implementare a Codului de etică în activitățile de conducere, cercetare, predare și evaluare. Rezultatele controlului sunt aduse la cunoștința cadrelor didactice și studenților.

Nu s-au semnalat încălcări ale normelor de etică universitară (Anexa Suplimentară la Fișa Vizitei).

Există o *Comisie de etică universitară* al cărei sediu este situat în Pavilion D, Et. 3, Cam. 309.

2.2.1.3. Răspundere și responsabilitate publică

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București realizează anual auditarea internă privind activitățile financiar-contabilă, didactică și de cercetare. Anual se întocmește raportul de audit, care se dezbate în Senat și se concepe un plan de ameliorare a activității supuse auditării.

Auditarea internă se realizează efectiv, periodic, pe baza metodologiei elaborată în acest sens, aprobată de senatul universitar și are ca scop obținerea datelor necesare pentru evaluarea calității procesului educațional la toate ciclurile de studii universitare.

Auditul intern al procesului educațional se realizează de către comisia de audit, stabilită de senatul universitar. Activitățile de audit intern se desfășoară în perioada noiembrie - iulie, iar rezultatele, concluziile și eventualele propuneri de corectare se constituie într-un raport de audit academic, pe care comisia de audit intern îl pune la dispoziția Comisiei de asigurare și evaluare a

calității procesului educațional din universitate, până la sfârșitul lunii august. De asemenea, raportul de audit intern se publică pe site-ul universității.

Întreaga activitate de auditare este realizată conform *Metodologiei de auditare internă*.

Auditul intern se desfășoară pe criteriile principale ale celor trei domenii de asigurare a calității, astfel:

- a. în domeniul capacității instituționale (structurile instituționale, administrative și manageriale; baza materială);
- b. în domeniul eficacității educaționale (conținutul programelor de studii; rezultatele învățării; activitatea de cercetare științifică; activitatea financiară);
- c. în domeniul managementului calității (strategii și proceduri pentru asigurarea calității; proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor de studii; proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării; proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral; accesibilitatea resurselor adecvate învățării).

2.2.1.4. Sistemul de conducere

Universitatea are un sistem coerent de reglementări folosite pentru conducerea activităților, respectând reglementările legale în vigoare.

Există un sistem de conducere conform prevederilor Cartei universitare și a Regulamentului de organizare și funcționare, constituit din organisme alese (Senat, Consiliu facultate și Birou catedră). Conducerea operativă a universității este asigurată de Biroul senatului, prezidat de rector, ales de senat și confirmat de MECTS.

Din compunerea senatului universitar fac parte prorectorii, secretarul științific, cadre didactice cu funcții de conducere, personal didactic desemnat de structurile de învățământ și studenți în procent de 25% din totalul membrilor senatului universitar, conform prevederilor legale. Toți membrii senatului sunt desemnați prin proceduri democratice și transparente.

Din compunerea Consiliului facultății fac parte prodecanii, secretarul științific, cadre didactice cu funcții de conducere, personal didactic desemnat de catedre și studenți în procent de 25% din totalul membrilor consiliului, conform prevederilor legale. Toți membrii Consiliului facultății sunt desemnați prin proceduri democratice și transparente.

Serviciul administrativ al instituției este condus de directorul administrativ, care este membru al Biroului senatului universitar.

La nivel de facultate conducerea operativă este asigurată de decan, ales de consiliul facultății. În organele de conducere ale instituției sunt aleși și studenți, conform Legii 128/1997.

Transparența actului decizional este asigurată prin sistemele informaționale de tip Intranet și Internet. Regulamentul de funcționare internă este disponibil pe site-ul www.unap.ro

Organele alese, cu excepția Rectorului, au fost confirmate de către Senatul Universității, iar Comandantul (rectorul) a fost numit prin ordin al ministrului apărării naționale și confirmat prin Ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 6136 din 16.12.2009.

Pentru eficientizarea activității manageriale, conducerea universității a definit o structură organizatorică complexă a cărei schemă este descrisă în cadrul Anexei I din Raportul de Autoevaluare.

2.2.1.5. Management strategic

Managementul strategic se bazează pe Planul strategic, elaborat pe o perioadă de 5 ani, și care este revizuit periodic în funcție de evoluțiile înregistrate pe plan național sau internațional,

cu implicații în învățământul superior în general și în învățământul din Universitatea Națională de Apărare „Carol I” în special.

În cadrul Planului strategic (elaborat pentru perioada 2009-2014) sunt stabilite strategiile manageriale în domeniile: educațional, al cercetării științifice universitare, al calității învățământului și cercetării, al resurselor umane, precum și în domenii conexe (logistică, financiar, relații de colaborare interuniversitară și cu societatea civilă).

Prevederile Planului strategic sunt detaliate în planuri operaționale anuale, care conțin acțiuni precise, punctuale, cu termene și responsabilități.

2.2.1.6. Administrație eficientă

Universitatea din Națională de Apărare dispune de o administrație eficientă și de mecanisme de control și de optimizare a activității acesteia, în conformitate cu prevederile legale. Conform materialelor prezentate în timpul vizitei, universitatea dispune de o administrație care respectă reglementările legale în vigoare.

Administrația universității asigură organizarea și funcționarea riguroasă prin serviciile oferite comunității academice și ca efect al specificului militar. Nivelul de informatizare a serviciilor administrative și financiar-contabile este bun.

Compartimentelor existente li s-a asigurat o flexibilitate sporită și posibilitatea de a prelua mai rapid și nedistorsionat sarcinile primite de la conducerea universității.

2.2.2. Baza materială

2.2.2.1. Spații de învățământ, cercetare și pentru alte activități

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București dispune de spații de învățământ adecvate pentru diferitele forme de învățământ și pentru cercetare. Toate spațiile de învățământ, cercetare, sociale, sportive ș.a. sunt amenajate și mobilate corespunzător și sunt dotate cu echipamente moderne. Spațiile respective respectă normele tehnice de siguranță și igienico-sanitare în vigoare.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București este proprietara spațiilor de învățământ în proporție de 100%, lucru care este reflectat și în bilanțul contabil și în documentele privind intabularea terenurilor proprietatea Universității. Spațiile UNAP sunt date în administrație proprie, de către Ministerul Apărării Naționale.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București dispune de o suprafață utilă totală de 7581 m² destinată activităților didactice, repartizarea acesteia, pe activități specifice, fiind:

- 576 m² săli de curs;
- 4.900 m² săli de seminar;
- 815 m² laboratoare;
- 1290 m² săli bibliotecă.

Căminele studențești asigură, în limita celor 490 de locuri, necesarul de cazare, printr-o organizare optimă a repartițiilor, în raport cu nevoile reale de cazare și seriile de studenți și cursanți.

Cantina-restaurant este organizată în sistem autoservire astfel încât să asigure, în limita celor 150 de locuri, hrănirea studenților și cursanților, precum și a personalului universității, respectând normele igienico-sanitare.

Pentru activitățile sociale și culturale, universitatea pune la dispoziția studenților și cursanților Clubul universității, cu peste 100 de locuri.

Baza sportivă este alcătuită din 3 terenuri de sport în suprafață totală de 1024 m², o sală de sport cu suprafața de 240 m² și 3 săli de aparate (o sală de forță, o sală cardio și o sală de gimnastică) a căror suprafață însumează 97 m². Baza sportivă permite pregătirea concomitentă a 80 de studenți în perioada primăvară-toamnă și a 60 de studenți în perioada de iarnă, asigurând îndeplinirea standardelor legale de pregătire a fizică atât a studenților, cât și a personalului universității, prin folosirea intensivă a spațiilor acesteia.

Asistența medicală este asigurată prin cabinetul medical propriu, care are în componere: 3 cabinete de medicină generală, un cabinet stomatologic, cu laborator de tehnică dentară, un cabinet radiologic, un cabinet fizioterapie, un cabinet pentru tratamente, un cabinet oftalmologie, un punct farmaceutic, un punct de recoltare și analize medicale.

Cabinetul medical al universității asigură asistență medicală, atât personalului universității, cât și studenților. Afecțiunile medicale care nu pot fi tratate în cadrul cabinetului medical propriu sunt rezolvate în cadrul Spitalului Clinic de Urgență Militar Central „Carol Davila” din București.

Spațiile didactice ale Universității îi permit să se încadreze în standardele impuse de standardele ARACIS.

Demn de remarcat este faptul că, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București asigură cazare în condiții deosebite pentru studenții căminiști. Acest aspect a fost evidențiat în discuțiile purtate cu reprezentanții studenților la întâlnirea în plen cu aceștia.

2.2.2.2. Dotare

Din analizele realizate la nivel de programe de studii precum și din discuțiile purtate cu studenții a reieșit faptul că, laboratoarele, sălile de curs și cabinetele predare/seminarizare/activități practice dispun de echipamente tehnice de învățare, predare și comunicare care facilitează activitatea cadrelor didactice și receptivitatea fiecărui student. La nivelul universității există echipamente multimedia ce sunt folosite în activitatea de predare.

Rețeaua INTRANET Universitar are 252 posturi conectate, care acoperă toate spațiile de învățământ, structurile funcționale, birourile cadrelor didactice și personalului didactic auxiliar, biblioteca universitară, spațiile administrative. În această rețea funcționează *Portalul Serviciu IT* care permite accesul la toate aplicațiile web pentru domeniul educațional, schimbul de informații și comunicarea între cadrele didactice, precum și între cadrele didactice și studenți sau cursanți, prin intermediul serviciului *NetMeeting*. În rețea, funcționează Biblioteca Virtuală Universitară.

Rețeaua INTRANET Militar (INTRAMAN) cu 21 posturi este o rețea internă de calculatoare conectată la rețeaua INTRANET a Ministerului Apărării Naționale și permite conectarea structurilor funcționale din universitate cu celelalte structuri ale ministerului, prin intermediul serviciilor de poștă electronică și informare-documentare.

Rețeaua INTERNET are 247 posturi fiind o rețea internă de calculatoare care acoperă laboratorul de informatică, structurile funcționale de învățământ și auxiliare.

În această rețea funcționează site-ul web al instituției (<http://www.unap.ro>), portalul e-Learning (<http://adl.unap.ro>) și site-urile celor trei reviste publicate până în prezent de universitate: <http://buletinul.unap.ro>, <http://revistamanagementmilitar.unap.ro> și <http://impactstrategie.unap.ro>.

Cadrele didactice, studenții și cursanții, precum și personalul auxiliar beneficiază de posibilitatea de acces pentru documentare, schimb de informații, poștă electronică.

Din analiza efectuată de către experții evaluatori, la nivelul fiecărui program de studiu, a reieșit faptul că, în cadrul orelor de laborator, la nivelul unei formații de studiu există câte un calculator la cel mult 2 studenți pentru ciclul de licență.

Universitatea dispune de 54 soft-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planurile de învățământ, cu licențe de utilizare. Se remarcă soft-urile specifice domeniului militar: ACROSS, LOGREP, JCATS.

Se poate considera că, la nivelul UNAP au fost create premisele utilizării calculatorului pe scară largă, în cadrul a cât mai multor discipline.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București dispune de o bibliotecă, cu spații în suprafață totală de 1290 m², amenajate pentru fondul de carte, spații de studiu și 3 săli de lectură. Biblioteca universității dispune de 52.393 titluri de carte, cu un număr de 154.517 volume, din care 1.462 titluri de carte, cu un număr de 17.595 volume sunt în limbi străine de circulație internațională. Fondul de carte existent acoperă disciplinele de pregătire științifică fundamentală (14.585 titluri, cu 48.752 de volume, din care 737 titluri, cu 7.864 volume în limbi străine), disciplinele de specialitate (7.426 titluri, cu 24.502 volume, din care 639 de titluri, cu 8.886 volume, în limbi străine) și disciplinele de pregătire managerială și de cultură generală (29.100 titluri, cu 63.668 volume din care 86 titluri, cu 845 volume în limbi străine).

Fondul de carte existent acoperă cu prisosință nevoile procesului de învățământ pentru licență, masterat și doctorat.

Biblioteca universității asigură spații de studiu pentru aproximativ 15% din numărul studenților. Fiecare grupă de studenți are sală de studiu proprie.

Biblioteca universitară are un număr de 43 de abonamente la publicații periodice de profil, dintre care 29 românești și 14 străine, corespunzător misiunii asumate.

Conducerea universității asigură condiții pentru editarea, tipărirea și multiplicarea cursurilor, precum și a celorlalte lucrări necesare procesului de învățământ, elaborate de cadrele didactice și cercetătorii științifici, în cadrul editurii proprii, care dispune și de o tipografie modern utilată. Pentru multiplicare, editura este dotată cu trei copiatoare de mare viteză având capacitatea de a asigura necesarul de cursuri pe care le pune la dispoziția studenților.

Biblioteca este angajată în susținerea info-documentară a granturilor derulate în universitate și în colaborare cu Asociația Bibliotecarilor din România, Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Militară Națională, pentru problemele specifice de activitate.

2.2.2.3. Resurse financiare

Activitatea financiară a Universității Naționale de Apărare „Carol I” se realizează prin Serviciul financiar-contabil, *sub conducerea rectorului, în calitate de ordonator terțiar de credite*, conform Ordinului ministrului apărării naționale nr. M. 151 / 12.11.2003 și Ordinului ministrului educației, cercetării și inovării, nr. 6136 din 16.12.2009, prin care este confirmat ca rector al universității.

Serviciul financiar-contabil este încadrat cu personal calificat, iar contabilul șef are studii economice superioare.

Universitatea este finanțată din bugetul Ministerului Apărării Naționale și dispune de buget propriu de venituri și cheltuieli, cont fiscal și cont la bancă, are organizată contabilitate proprie, întocmește bilanț contabil, cont de execuție bugetară și raport de gestiune propriu din care rezultă că cheltuielile efectuate sunt în concordanță cu legislația în vigoare, veniturile încasate și destinația lor, precum și caracterul non-profit al instituției.

Fondul de salarii nu depășește 65% din bugetul alocat universității.

Taxele școlare sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare din învățământul public, iar informațiile sunt făcute publice pe site-ul universității fiind aduse la cunoștința studenților. Taxa pentru programele de studii universitare de masterat este de 2.200 lei/an (singurele programe de studii organizate și în regim cu taxă). *Conform Metodologiei privind acordarea bursei, studenții pot beneficia de burse, în funcție de posibilitățile bugetare.*

Auditarea activității financiar-contabile se efectuează periodic de Curtea de Conturi, ale cărei concluzii au evidențiat, de fiecare dată, eficiența și legalitatea activității desfășurate pe această linie. Concluziile auditării sunt analizate în senat.

2.3. Eficacitatea educațională a Universității Naționale de Apărare „Carol I”

2.3.1. Conținutul programelor de studii

2.3.1.1. Principii ale politicii de admitere la programele de studiu oferite de instituție

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” promovează o politică transparentă de recrutare și admitere a studenților, pe baza unei Metodologii proprii.

Metodologia prevede condiții specifice pentru admitere, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale. Politica de admitere reflectată în metodologie și în practică demonstrează preocuparea și grija universității pentru promovarea transparenței și corectitudinii în desfășurarea concursului de admitere, fiind publicate cu minim 6 luni înainte de desfășurarea examenului de admitere, pe site-ul www.unap.ro și în Buletinul Administrativ al Ministerului Apărării Naționale.

Admiterea la programele de studii se face prin concurs. Concursul de admitere este organizat pentru fiecare program de studii în parte, reprezentând principala formă de recrutare a studenților și cursanților. Toți studenții au diplomă de bacalaureat.

2.3.1.2. Practici de admitere

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București dispune de o Metodologie de admitere, afișată pe site-ul universității.

Pentru organizarea concursului de admitere și conducerea tuturor activităților, care se execută în vederea desfășurării și finalizării acestuia, rectorul numește comisii de admitere și comisii de soluționare a contestațiilor.

Direcția Management Resurse Umane a Ministerului Apărării Naționale asigură preselecția candidaților pe baze multicriteriale specifice, iar universitatea organizează concursul de admitere care constă în probă scrisă, pe baza unei tematici și bibliografii puse la dispoziția candidaților.

Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face exclusiv pe baza rezultatelor obținute la concurs. Nu se iau în calcul mediile consemnate în diplomele de studii precedente. Candidații susțin examene scrise și orale, precum și probe practice, în raport cu specificul fiecărui program de studii.

Nota fiecărui examen se calculează ca medie aritmetică a notelor obținute la fiecare subiect, potrivit grilei de evaluare, cu două zecimale, fără rotunjire, probele orale fiind evaluate cu note întregi, de fiecare cadru didactic examinator.

Grilele de evaluare a lucrărilor efectuate de candidați sunt afișate în incinta universității, la expirarea timpului stabilit pentru desfășurarea fiecărei probe.

Contestațiile candidaților se soluționează de către o comisie, constituită în acest scop.

Studenții străini sunt școlarizați exclusiv în baza acordurilor încheiate între Ministerul Apărării Naționale și ministerele de resort din cadrul țărilor de proveniență.

La studiile universitare de masterat candidaților li se cer o serie de documente standard: ***Scrisoare de intenție*** (format tip – obținut de la universitate,); ***Dosar*** care conține: diploma de licență și suplimentul la diplomă – ***copie legalizată***, pentru absolvenții studiilor universitare de licență, conform Legii 288/2004; diploma de licență și foaia matricolă – ***copie legalizată***, pentru absolvenții studiilor universitare de lungă durată, conform Legii 84/1995, republicată; certificatul

de naștere în copie legalizată sau alte acte oficiale de stat (certificat de căsătorie, certificat de înfiere, certificat de schimbare a numelui, hotărâre judecătorească, după caz) – **copie legalizată**; carte de identitate / buletin identitate, **copie xerox**; două fotografii color 3x4 cm (**nu se acceptă fotografiile la imprimantă**); **Un exemplar al eseului** care va fi prezentat în fața comisiei de examen (în dosar de plastic cu sină);

Admiterea la studiile universitare de doctorat se face pe baza unei proceduri reglementată printr-un *Reglement de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat în Universitatea Națională de Apărare "Carol I"* disponibil pe site-ul universității la adresa: http://www.unap.ro/ro/oferta_edu/fesm/regulament.pdf

Conform Art. 51 (Capitolul VII - ADMITEREA LA STUDII UNIVERSITARE DE DOCTORAT), *admiterea candidaților la doctorat se face prin concurs organizat anual de Universitatea Națională de Apărare "Carol I" înainte de începutul anului universitar conform unui calendar, aprobat de Senatul universității în luna februarie pentru anul universitar următor. Numărul de locuri la doctorat se stabilește de către Senatul Universității Naționale de Apărare "Carol I", în luna februarie pentru anul universitar următor, pe baza legislației în vigoare și cu respectarea cerințelor de asigurare a calității. În acest sens, Senatul universității analizează nevoile sistemului național de apărare și posibilitățile de școlarizare ale Universității (numărul locurilor libere la fiecare conducător de doctorat, pe domenii de doctorat și specializările catedrelor, bugetul la dispoziție, încărcarea didactică a catedrelor etc.).*

Pentru înscrierea la concursul de admitere la doctorat, candidații depun la Biroul pentru programe comunitare, cercetare științifică universitară și doctorat, în termenul stabilit prin calendarul aprobat de Senatul universității, cererea scrisă, însoțită de Fișa de înscriere și celelalte documente necesare.

Concursul de admitere la doctorat în Universitatea Națională de Apărare "Carol I" constă în susținerea unei probe specifice fiecărui domeniu de doctorat (*Cunostințe de specialitate*) examinare orală și un examen de competență lingvistică pentru o limbă de circulație internațională, specificată de candidat în cererea de înscriere.

2.3.2. Rezultatele învățării

2.3.2.1. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii

Programele de studii se inițiază și se desfășoară, de regulă, la solicitarea beneficiarilor, cifrele de școlarizare fiind în strânsă legătură cu nevoile acestora de angajare, stabilite în urma prognozelor pe durată medie și lungă, în strânsă colaborare cu universitatea, în funcție de evoluțiile concepțiilor de organizare și reorganizare a armatei, de evoluțiile necesarului de efective și, implicit, a necesarului de cadre cu funcții de conducere, precum și pentru respectarea angajamentelor internaționale asumate de România, pe plan militar.

Învățământul din Universitatea Națională de Apărare „Carol I” este strâns legat de cerințele pieței forței de muncă și ca urmare, *absolvenții programelor de studii oferite de universitate sunt angajați, în totalitate, în diferite structuri ale Ministerului Apărării Naționale sau în instituții care au responsabilități și atribuții pe linia ordinii publice și siguranței naționale.*

2.3.2.2. Valorificarea calificării prin continuarea studiilor universitare

În conformitate cu datele puse la dispoziție, faptul că, peste 30% dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență urmează programe de masterat în universitate sau la alte instituții de învățământ superior. Universitatea are 16 programe de masterat acreditate.

2.3.2.3. Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate.

Nivelul de satisfacție al studenților în raport cu dezvoltarea profesională și personală asigurată de universitate este receptat din chestionarele de evaluare a programelor de studii pe care aceștia le completează după angajare, precum și pe timpul desfășurării studiilor, prin analiza efectuată de conducerea universității a aprecierilor cu referire la calitatea corpului profesoral. De asemenea, în ședințele senatului universitar și ale consiliului facultății, studenții au posibilitatea de a-și exprima eventuale propuneri de îmbunătățire a metodelor și procedurilor aplicate în instituție privind dezvoltarea profesională a acestora.

În urma discuțiilor purtate cu studenții a rezultat faptul că aceștia sunt mulțumiți de nivelul calitativ al actului educațional.

Pe baza studiilor realizate anual a rezultat faptul că, în totalitatea lor, studenții sunt, în mod deosebit, satisfăcuți de calitatea serviciilor educaționale. Acest fapt a fost întărit în cadrul discuțiilor purtate cu absolvenții universității, aceștia subliniind gradul de noutate remarcabil al informațiilor furnizate în cadrul procesului de învățare.

În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, există elaborată o metodologie Metodologie de evaluare a corpului profesoral. Această metodologie stabilește (conform art.1) procedurile de asigurare și evaluare a calității corpului profesoral, prin aplicarea, la specificul Universității Naționale de Apărare „Carol I”, a prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 75 / 20.07.2005 privind asigurarea calității educației, Ordinului ministrului educației și cercetării, nr. 3928 / 21.04.2005, privind asigurarea calității serviciilor educaționale în instituțiile de învățământ superior și standardele universitare de calitate, prevăzute în proiectul CALISRO.

În cadrul art. 10 sunt definite, clar și concis, cele două componente ale evaluării de către studenți: **componenta utilă managementului** (care se realizează întrunit în aula universității, prin completarea chestionarului anonimizat, prevăzut în Anexa nr. 2, în prezența membrilor Serviciului de Asistență a Comisiei de Evaluare și Asigurare a Calității Serviciilor Educaționale. După valorificarea datelor de către șefii de catedre, aceste chestionare se păstrează timp de 3 ani, în plic sigilat, la Serviciul de Asistență a Comisiei de Evaluare și Asigurare a Calității Serviciilor Educaționale. La solicitare, chestionarele se pun la dispoziția șefilor de catedre); **componenta utilă cadrului didactic pentru evaluarea propriei performanțe** (care este solicitată ori de câte ori consideră necesar, realizată prin completarea chestionarelor individualizate, conform Anexei 3). La aceste chestionare are acces numai cadrul didactic solicitant al evaluării.

2.3.2.4. Centrarea pe student a metodelor de învățare

În urma vizitelor în cadrul universității cât și din discuțiile purtate cu studenții, absolvenții și angajatorii a reieșit foarte clar faptul că **relația dintre student și profesor este o relație de parteneriat, în principal prin aplicarea metodelor interactive, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării.**

Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor (evoluția lor profesională specifică). Scopul orelor de consultații, pe care profesorii le acordă studenților, conține și găsirea, împreună cu aceștia, a formulelor de facilitare a proceselor de învățare.

Membrii comisiei au putut constata că, în universitate se desfășoară o permanentă activitate de identificare, dezvoltare, testare, implementare și evaluare a unor tehnici noi de învățare eficiente, incluzând aici noile aplicații soft și ale tehnologiei informației, care permit studenților să-și folosească, în mai mare măsură, resursele intelectuale și voliționale pentru dezvoltarea propriilor performanțe.

2.3.2.5. Orientarea în cariera a studenților

Orientarea în carieră este asigurată, în special, prin instituția tutoratului. În cei cinci ani de aplicare, tutoratul a căpătat consistență și eficiență. Studenții apreciază favorabil importanța tutorelui în activitatea lor profesională, inclusiv sub aspectul orientării în carieră.

Există o dezbateră permanentă atât între studenți și profesori, cât și la nivel colegial, între studenți, asigurându-se diseminarea experiențelor acumulate în cadrul unor misiuni specifice.

Din discuțiile purtate cu studenții, în cadrul întâlnirii cu aceștia, a rezultat o cunoaștere relativă a coordonatorilor de programe și a tutorilor.

2.3.3. Activitatea de cercetare științifică

2.3.3.1. Programarea cercetării

Cercetarea se axează pe aspectele fundamentale vizate și de alte instituții militare de profil din cadrul țărilor membre UE și respectiv NATO.

Programarea cercetării se realizează prin Planul de cercetare științifică, la nivel universitar, în care sunt integrate planurile de cercetare ale facultății și catedrelor, aprobat de senatul universitar, ale cărui prevederi sunt analizate și evaluate periodic de Consiliul științific.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București are o strategie a activității de cercetare, ale cărei linii directoare sunt desprinse din Planul Strategic al Universității. Astfel, la Capitolul II - Strategii manageriale, se definește organizarea și desfășurarea cercetării *prin valorificarea potențialului de cercetare al personalului didactic și studenților, în scopul creșterii nivelului de intercondiționare dintre cercetare și procesul educațional, într-un spațiu unitar al învățării – cercetării, având în vedere o serie de direcții strategice (pag. 10 – Planul Strategic 2009-2014)*. Dintre direcțiile prioritare pot fi amintite:

- Implicarea, în mai mare măsură, în proiecte și programe de cercetare științifică finanțate din fonduri naționale și internaționale.
- Intensificarea schimburilor de experiență privind cercetarea științifică, în cadrul parteneriatelor cu universități din țară și străinătate, prin participarea la conferințe, în ambele sensuri, precum și prin simpozioane naționale și internaționale.
- Crearea și dezvoltarea unei culturi a cercetării ca factor dinamizator al preocupărilor pentru cercetare ale personalului didactic, cercetătorilor și studenților de la toate ciclurile de studii, prin creșterea gradului de participare a acestora la proiecte de cercetare în cadrul unor programe finanțate pe plan intern și internațional.
- Continuarea activității de marketing pentru identificarea, pe piața cercetării științifice, a eventualelor oportunități de obținere a unor contracte de cercetare sau consultanță.
- Stimularea inițiativei de cercetare de jos în sus, bazată pe cunoașterea tendințelor din domeniul „Științe militare și Informații” și "Securitate Națională", astfel încât să se asigure un echilibru între cercetarea fundamentală și cea aplicată.
- Integrarea, în continuare, a programelor / modulelor de cercetare științifică ale studiilor universitare de masterat și doctorat în planurile de cercetare ale universității.
- Obținerea, până în anul 2013, a recunoașterii internaționale ISI pentru conferințele științifice ale Universității Naționale de Apărare "Carol I".

Cercetarea științifică este coordonată de un Prorector în subordinea căruia se află, conform organigramei UNAP.

În universitate s-a constituit un climat și o cultură academică propice desfășurării unor proiecte de cercetare științifică relevante. Pregătirea doctorală asigură cadrul necesar pentru fundamentarea unor cercetări cu adevărat semnificative.

2.3.3.2. Realizarea cercetării

Cercetarea se desfășoară în specificul domeniilor „Științe militare și informații” și „Securitate națională” (anexa nr. 38 la Raportul de autoevaluare instituțională).

Prin intermediul granturilor și a contractelor de cercetare, universitatea dispune de fonduri de cercetare, utilizate pentru dezvoltarea patrimoniului instituției, conform legii.

Universitatea și facultatea au planuri de cercetare proprii cu teme de cercetare fundamentală, cercetare aplicativă și inovare, pe bază de granturi CNCSIS și contracte cu diverși parteneri. În anexa nr. 39, la Raportul de autoevaluare instituțională, este prezentat CENTRALIZATORUL DATELOR PRIVIND CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ DESFĂȘURATĂ ÎN UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „Carol I”, ÎN PERIOADA 2007-2009.

Conform acestui centralizator, în universitate s-au derulat sau se derulează un număr de 38 de granturi obținute prin competiție, dintre care 24 sunt finalizate, rezultatele cercetărilor fiind diseminate atât unităților finanțatoare, cât și prin cele trei reviste editate de instituție în limbile română și engleză.

În colectivele de cercetători, din cadrul proiectelor de cercetare derulate sau aflate în curs de derulare, au fost cooptați 29 studenți, 26 masteranzi și 79 doctoranzi, a căror activitate a fost apreciată de conducerea universității și a constituit, în același timp, un element motivațional și încurajator important pentru ceilalți studenți, masteranzi și doctoranzi.

Există un Plan al cercetării științifice pentru anul universitar 2009-2010, discutat și aprobat în ședința Senatului din 21.07.2009

2.3.3.3. Valorificarea cercetării

Rezultatele cercetării sunt valorificate prin cărți, studii de specialitate, comunicări științifice la manifestări cu participare națională și internațională și sunt folosite în procesul de învățământ, constituind un valoros material de documentare pentru studenți, masteranzi și doctoranzi.

Fiecare cadru didactic și cercetător are, anual, cel puțin o publicație sau o realizare didactică, respectiv științifică.

Universitatea editează două reviste și un Buletin științific pe domenii distincte, astfel:

- cele referitoare la problemele strategice și de securitate, prin revista *Impact Strategic* (acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice în Învățământul Superior, categoria B+), editată în limbile română și engleză (ISSN 1842-810X);
- cele care vizează domeniul tactic și operativ al științei militare, prin revista *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”* (acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice în Învățământul Superior, ISSN 2065-8281);
- cele la interferență cu disciplinele specifice domeniului civil (pedagogic, psihologie, management, limbi străine etc.) se difuzează prin *Revista Militară de Management și Educație*, editată în limbile română și engleză, ISSN 1841-978X.

Toate acestea fac parte din circuitul cunoașterii internaționale specifice domeniului academic militar.

În perioada 2007-2009, activitățile științifice desfășurate în cadrul programelor de cercetare s-au finalizat prin 13 cărți, 63 de studii de specialitate și 110 comunicări științifice.

Cercetarea dispune de resurse umane, logistice și financiare corespunzătoare pentru a realiza obiectivele propuse și pentru a putea să-și îmbunătățească rezultatele care, sunt sub posibilitățile Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București.

2.3.4. Activitatea financiară

2.3.4.1 Bugetul de venituri și cheltuieli

Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, al cărei rector are calitatea de ordonator terțiar de credite, este finanțată direct de ordonatorul principal de credite, are buget propriu, ca parte a bugetului Ministerului Apărării Naționale. Universitatea își asigură acoperirea unor cheltuieli necesare învățământului și cercetării, din taxe și contracte, în condițiile legii. Taxa de admitere este aprobată anual de senatul universitar.

Universitatea are compartiment financiar-contabil, care funcționează în concordanță cu legislația în vigoare. Comisia a constatat existența și funcționarea contabilității proprii la nivel de instituție, existând toate documentele prevăzute de legislație (bilanț contabil, raport de gestiune etc.).

Sistemul contabil utilizat este informatizat și corespunde reglementărilor legale în vigoare.

Auditarea activității financiar-contabile se efectuează periodic de Curtea de Conturi, ale cărei concluzii au evidențiat, de fiecare dată, eficiența și legalitatea activității desfășurate pe această linie. Rezultatele auditării se prezintă în senatul universitar.

Universitatea a făcut dovada faptului că dispune în proprietate de 100% din spațiile de învățământ și dotările specifice ale acestora.

Taxele școlare ale studenților, masteranzilor și doctoranzilor sunt stabilite anual prin Hotărârea Biroului Senatului și aduse la cunoștința studenților. Taxele școlare sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare din învățământul public, iar informațiile sunt făcute publice pe site-ul universității. Taxa pentru programele de studii universitare de masterat este de 2.200 lei / an (singurele programe de studii organizate și în regim cu taxă).

Nu există un audit extern al situațiilor financiare realizat de către o societate de audit de prestigiu de pe plan național și internațional.

2.4. Managementul calității la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

2.4.1. Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

2.4.1.1. Organizarea sistemului de asigurare a calității

În Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București, coordonarea proceselor de evaluare și asigurare a calității la nivel instituțional este realizată de Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (CEAC) a cărei activitate se desfășoară pe baza unui regulament de organizare și funcționare.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității este organizată și funcționează în Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 87 / 2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului, nr. 75 / 2005, privind asigurarea calității educației și ale Ordinului ministrului educației și cercetării, nr. 3928 / 2005, privind asigurarea calității serviciilor educaționale, în instituțiile de învățământ superior.

Misiunea comisiei este de a participa la implementarea și dezvoltarea unei culturi a calității educației în Universitatea Națională de Apărare "Carol I", în concordanță cu standardele naționale / internaționale în domeniu.

La nivel de instituție, organizarea sistemului de asigurare a calității este realizată pe trei componente: componenta structurală, componenta funcțională și componenta de receptare a rezultatelor activității sub aspectul nivelului de calitate a serviciilor educaționale din universitate (feed back).

În cadrul Anexei_13 (Sistemul de asigurare a calitatii) sunt descrise componentele sistemului de asigurare a calității.

Componenta structurală cuprinde trei subcomponente: managerială (Rectorul universității - direct responsabil de managementul calității; Senatul universitar – structură de conducere, monitorizare și revizuire a sistemului de asigurare a serviciilor educaționale; Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității și Secția Management Educațional); **executorie** (Decanul Facultății de Comandă și Stat Major – responsabil de calitatea serviciilor educaționale la nivelul facultății, Consiliul Facultății de Comandă și Stat Major – stabilește măsuri de punere în aplicare a hotărârilor senatului, Șefii de catedre – responsabili de calitatea serviciilor educaționale la nivelul catedrelor Șefii departamentelor și colegiilor – responsabili de calitatea administrării procesului educațional, Directorul administrativ – responsabil de asigurarea bazei materiale a învățământului, fiecare persoană – responsabilă de calitatea derulării serviciilor educaționale în care este implicată); **normativă** (legislația națională în vigoare și ordinele ministrului educației și cercetării cu privire la calitatea serviciilor educaționale și reglementările interne, aprobate de senatul universitar).

Componenta funcțională conține ansamblul de competențe, responsabilități și acțiuni stabilite pentru elementele constitutive ale sistemului, precum și intercondiționările, relațiile pe orizontală și pe verticală dintre ele, prin care se asigură buna funcționare, flexibilitate și stabilitate ale acestuia.

Componenta de receptare a rezultatelor activității sub aspectul nivelului de calitate a serviciilor educaționale din universitate se realizează prin conținutul aprecierilor absolvenților și beneficiarilor privind nivelul competențelor și deprinderilor dobândite în universitate. În acest scop, universitatea solicită, anual, absolvenților și angajatorilor, exprimarea punctelor de vedere privind calitatea programelor de studii, eficiența acestora, gradul de satisfacție și eventuale propuneri de îmbunătățire. Procedura concretă constă în trimiterea pe teritoriu a unor chestionare elaborate special pentru acest scop. Chestionarele completate de absolvenți și angajatori devin obiectul unor analize la nivelul universității, al facultății, precum și la nivelul comisiilor de asigurare a calității pe programe de studii, iar concluziile rezultate se au în vedere la actualizarea planurilor de învățământ și programelor analitice.

La nivelul Universității s-au întreprins acțiuni menite să îmbunătățească cultura calității prin organizarea de cursuri de specialitate în domeniul managementului calității.

Din analizele efectuate la fața locului a reieșit, în mod clar, faptul că responsabilitatea privind asigurarea calității în Universitatea Națională de Apărare „Carol I” revine Comandantului (Rectorului).

Rezolvarea problemelor referitoare la calitate se bazează pe echipe în care sunt implicați membrii comunității academice, precum și studenți și personal administrativ.

2.4.1.2. Politici și strategii pentru asigurarea calității

Structurile și politicile pentru asigurarea calității sunt prevăzute în sistemul conceput în acest scop de conducerea universității. Organizarea și funcționalitatea acestuia sunt analizate periodic de senatul universitar, iar acolo unde este necesar se stabilesc și se aplică măsuri de corectare.

Politica Universității Naționale de Apărare „Carol I”, de asigurare a calității procesului educațional din instituție, este concentrată asupra coagulării tuturor resurselor umane (personal de conducere și didactic, didactic auxiliar și administrativ) și pentru dezvoltarea unei culturi a calității în planificarea, organizarea, desfășurarea, controlul și îndrumarea, după caz, a tuturor activităților, la nivelul standardelor, standardelor de referință și indicatorilor de performanță.

În vederea implementării politicii de calitate, senatul universitar a stabilit, în cadrul sistemului de asigurare a calității, strategii aplicabile în domeniul relației învățământ-cercetare, educațional, al cercetării științifice, al resurselor umane, precum și în domenii conexe (logistic, financiar, relații de colaborare interuniversitară și cu societatea civilă).

Politica de asigurare a calității este comunicată și se aplică în toate structurile universității, prin acțiuni organizate, în care sunt implicați toți membrii corpului didactic, personalul de cercetare și studenții.

Ar fi utilă elaborarea unui Manual al Calității care să sintetizeze Sistemul de asigurare a calității.

2.4.2. Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate

2.4.2.1. Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu

Regulamentul privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii este aprobat de senatul universitar. Obiectivul prevederilor acestui regulament este de a asigura performanță în actul de educație, condiții de pregătire în deplină concordanță cu calificările prevăzute a se obține la fiecare program de studii și satisfacție profesională pentru absolvenți și angajatori.

Decizia de inițiere a unui program de studii se ia de către senatul universitar, în colaborare cu principalii beneficiari și are în vedere asigurarea unei calificări universitare solicitată pe piața muncii.

Procedurile de aprobare a programelor de studii sunt în conformitate cu legislația în vigoare. Documentația specifică asigură o bună corelare între obiectivele programului, obiectivele disciplinelor și sarcinile de cercetare științifică.

Organismele constituite în universitate, cu atribuții în monitorizarea și evaluarea programelor de studii includ cadre didactice, studenți, absolvenți ai diferitelor programe de studii din instituție, precum și reprezentanți ai principalilor beneficiari, angajatori ai absolvenților.

Fiecare program de studiu este supus, în mod obligatoriu, unei evaluări periodice anuale, astfel încât se crează premisele unei îmbunătățiri continue, specifice sistemelor moderne de asigurare a calității.

Obiectivele generale și specifice ale programelor de studiu sunt consemnate în planul de învățământ. Acestea exprimă competențele profesionale pe care trebuie să le dobândească absolvenții, în raport cu exigențele posturilor pe care le vor ocupa pe piața muncii, precum și cu prevederile „Modelului absolventului”, elaborat de principalii beneficiari.

Din analizele efectuate în cadrul programelor de studiu evaluate, a reieșit faptul că, fișele disciplinelor conțin obiective specifice, stabilite astfel încât să asigure participarea eficientă la atingerea obiectivelor programului de studii, conținutul tematic de bază, sistemul de evaluare a studenților, precizări privind activitățile practice sau alte elemente utile derulării procesului educațional, precum și bibliografia minimală.

Urmărirea și evaluarea internă a programelor de studiu se realizează de către structurile instituționale ale universității și organismele constituite în universitate. Scopul principal al

monitorizării interne este acela de a se asigura un nivel ridicat al calității procesului educațional. Monitorizarea și evaluarea externă se realizează de către structurile abilitate potrivit legii.

Urmărirea și evaluarea programelor de studiu sunt făcute prin facultate și catedra care patronază program respectiv.

În universitate au fost constituite o serie de organisme care au atribuții în monitorizarea și evaluarea programelor de studii. Aceste organisme sunt *Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității* și *Comisiile organizate la nivelul facultății și al fiecărui program de studii*, precum și *Comisia de audit intern*.

Din componența comisiilor de evaluare internă a programelor de studii fac parte și studenții, absolvenții diferitelor programe de studii din instituție, precum și principalii beneficiari, angajatori ai absolvenților.

Pe baza activităților comisiilor de evaluare, Comisia de audit intern elaborează raportul de audit academic. Acest raport este elaborat anual, până la sfârșitul lunii august și este pus la dispoziția Comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, care analizează și prezintă senatului universitar propuneri de îmbunătățire și eficientizare a programelor de studii. Senatul universitar analizează propunerile primite și adoptă hotărârile corespunzătoare.

Fiecare program de studiu are și o componentă de cercetare. La activitățile de cercetare participă personalul didactic, personalul de cercetare și studenții angajați în derularea programului de studii respectiv.

2.4.2.2. Corespondența dintre diplome și calificări

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” acordă diplome de licență, diplome de master și diplome de doctor, în raport de specificul și nivelul programelor de studii absolvite, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Diplomele acordate sunt în concordanță cu calificările obținute în cadrul specializărilor absolvite, pentru programele de studii universitare de licență și de masterat, respectiv cu domeniile de studii pentru studiile universitare de doctorat. Instituția acordă și certificate de absolvire pentru programele de studii din cadrul educației permanente.

Programele de studii în sistem Bologna au fost proiectate pornind de la competențele ce trebuie asigurate. Diplomele emise reflectă calificările obținute.

2.4.3. Proceduri și obiective transparente de evaluare a rezultatelor învățării

2.4.3.1. Regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent

În universitate există și se aplică în mod riguros *Metodologia de evaluare a cunoștințelor și competențelor dobândite de studenți* (aprobată de senat în ședința din 24.03.2010). Evaluarea cunoștințelor se face în prezența cadrului didactic titular de curs și a cadrului didactic care a condus seminariile, dezbaterile și ședințele practice.

Conform metodologiei, rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori și atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea nivelului calificării academice. În cadrul evaluării studenților se are în vedere nu numai nivelul punctual de cunoaștere înregistrat la momentul examinării ci și urmărirea ritmului de înregistrare a progresului în procesul de învățare.

Procesul de evaluare se desfășoară astfel încât aceasta să fie echitabilă, corectă și transparentă. Condițiile de promovare a disciplinelor de studiu, modul de calcul al mediei de examen și informațiile privitoare la reexaminare sunt aduse la cunoștința studenților la începutul cursului.

În cadrul metodologiei sunt prevăzute și procedeele de evaluare a cunoștințelor care sunt

detaliat în fișa disciplinei/programa analitică. În documentele respective, sunt prevăzute criteriile de evaluare a cunoștințelor și de promovare a disciplinei, care sunt aplicate pentru acordarea notei finale; sunt stabilite atât cerințe minime de promovare, cât și cerințe de promovare pentru nota maximă. Aceste criterii și condiționări au fost stabilite în urma consultării, la nivel de catedre, a cadrelor didactice și sunt comunicate studenților la începutul fiecărui semestru.

În cadrul *Metodologia de evaluare a cunoștințelor și competențelor dobândite de studenți*, la art. 10 se specifică: *Evaluarea calitativă a cunoștințelor și competențelor dobândite de studenți se realizează prin note. Notarea se face de la 10 la 1, media minimă de promovare fiind nota 5.*

La art. 23, Secțiunea 3 (Metodologia de calcul a mediilor), sunt definite modalitățile de acordare a notelor.

Astfel, la alineatul 1, se specifică faptul că: *La disciplinele prevăzute cu una din formele de verificare, studenții sunt evaluați la orele de curs prin note întregi. Media notelor obținute pe întreaga durată a parcurgerii disciplinei /cursului, reprezintă "nota de participare" și împreună cu nota de verificare, prin medie aritmetică simplă, cu două zecimale, fără rotunjire, dau "nota de promovare" a disciplinei / cursului.*

În cadrul aceluiași articol, alineatul 2, se menționează: *la disciplinele prevăzute cu examen scris, media finală se calculează ca medie aritmetică, cu două zecimale, fără rotunjire, între notele, cu două zecimale, acordate subiectelor, conform criteriilor de apreciere aduse la cunoștința studenților imediat după predarea lucrărilor scrise.*

Alineatul 4 face referire la disciplinele cu examen oral, unde *studenții sunt evaluați prin note întregi de către examinatori, nota de examen reprezentând media notelor acordate de aceștia.*

La alineatul 5 este menționat faptul că: *pentru fiecare disciplină prevăzută în planurile de învățământ se calculează media semestrială și anuală. Pe baza acestora se calculează media de absolvire a anului.*

Comisia a constatat că, în fișele de evaluare ale examenelor semestriale sunt trecute note care au și cu valori zecimale.

2.4.4. Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

2.4.4.1. Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți

Pentru activitățile de învățământ la nivel de licență, masterat și doctorat, universitatea dispune de 130 cadre didactice titularizate, din care: 99 personal militar și civil încadrat pe funcții didactice și de cercetare prevăzute în Legea privind statutul personalului didactic, 3 instructori militari și 28 profesori universitari consultanți.

În urma verificărilor, comisia a constatat că personalul didactic titularizat nu acoperă mai mult de trei norme didactice în instituție și în afara acesteia.

Raportul dintre numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați este optim (1/10).

Ca urmare a aplicării prevederilor art.17 din Legea nr. 329 / 2009, universitatea nu are angajat personal didactic asociat din rândul personalului didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat pentru limită de vârstă sau din alte motive.

Pentru fiecare program de studii universitare de licență peste 70% din posturi sunt acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior și angajate cu norma de bază.

La programul de licență evaluat (Conducere interarme forțe terestre), singurul program de studiu de licență aflat în derulare, este asigurată o acoperire cu personal didactic titularizat în învățământul superior, angajat cu normă de bază de 100 % din totalul posturilor prevăzute în

statul de funcții, iar dintre aceștia 29,52 % au gradul didactic de profesor universitar și 20 % conferențiar universitar, rezultând un total de 49,52 % profesori și conferențieri.

Din cei trei instructori militari, unul deține titlul de doctor, iar doi sunt doctoranzi în domeniul disciplinelor predate.

Toate cadrele didactice sunt titularizate în învățământul superior. Toți titularii de disciplină au titlul de doctor sau sunt doctoranzi în domeniul disciplinei conform postului ocupat. Posturile de preparator universitar și de asistent universitar sunt încadrate cu persoane care au pregătire psihopedagogică atestată.

2.4.4.2. Evaluarea colegială

În Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București evaluarea colegială este obligatorie și se desfășoară, de regulă, în perioada noiembrie – iunie a fiecărui an universitar.

Evaluarea periodică a cadrelor didactice este realizată pe baza unei metodologii de asigurare și evaluare a calității corpului profesoral din Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București.

În conformitate cu art 4 al acestei metodologii, *scopul evaluării este de a măsura și aprecia corect performanțele profesionale ale personalului didactic, a identifica modalitățile adecvate de creare a unei culturi a calității și de a stabili cele mai potrivite măsuri pentru asigurarea condițiilor de creștere a calității corpului profesoral.*

Evaluarea colegială se efectuează de către comisiile de evaluare, desemnate de catedre. Evaluarea colegială are la bază datele direct cunoscute și participarea la cursuri și seminarii.

În cadrul fiecarei catedre este constituită câte o comisie de evaluare. Această comisie este alcătuită din 2 – 3 membri (profesori, conferențieri universitari, profesori militari, instructori superiori), care sunt desemnați prin vot secret, uninominal, de personalul didactic al catedrei. Președintele este ales de comisie.

Concluziile rezultate în urma evaluării colegiale se consemnează pe formularele tip prevăzute în metodologia de evaluare a corpului profesoral, aprobată de senatul universitar. Formularele completate de comisie, privind evaluarea colegială, se pun la dispoziția șefului de catedră pentru a fi utilizate la evaluarea de către management.

Este de remarcat faptul că, în cazul catedrelor în cadrul cărora sunt titulari mai puțin de 2 profesori, conferențieri, profesori militari sau instructori superiori, se admite ca în comisii să fie aleși lectori universitari, șefi de lucrări sau instructori șefi. În aceste situații lectorii universitari, șefii de lucrări și instructorii participă numai la evaluarea colegilor cu titluri didactice cel mult egale.

2.4.4.3. Evaluarea personalului didactic de către studenți

Există procedura de evaluare a personalului didactic de către studenți, organizată pe două componente. O componentă utilă managementului și o componentă utilă cadrului didactic. Componenta utilă managementului, constă în completarea, de către studenți, a chestionarelor, elaborate în acest scop și aprobate de senatul universitar.

Chestionarele completate sunt analizate și, pe baza datelor rezultate, se extrag concluzii utile pentru evaluarea/aprecierea cadrelor didactice.

Componenta utilă cadrului didactic se materializează în aprecierile studenților asupra calității actului didactic practicat de profesorul solicitant, prin completarea unor chestionare individualizate al căror conținut este stabilit de managementul universității.

Rezultatele obținute din prelucrarea datelor obținute pe baza aplicării chestionarelor sunt disponibile persoanei supuse evaluării, precum și decanului, respectiv rectorului.

Pe lângă evaluarea obligatorie, prevăzută la nivel de universitate, fiecare cadru didactic aplică un set de chestionare adaptat nevoilor disciplinei. Pe baza aprecierilor studenților, cadrul didactic are posibilitatea să-și identifice eventualele deficiențe în activitate, pe care să le corecteze prin aplicarea unor metode de lucru mai eficiente.

Utilitatea dublării sistemului de evaluare de către studenți devine mai sesizabilă și ca urmare a discuțiilor formale și informale din cadrul catedrei.

2.4.4.4. Evaluarea de către managementul universității

Evaluarea de către management este efectuată în ordine ierarhică, pe baza fișelor de evaluare multicriterială, începând cu șeful de catedră, continuând cu consiliul facultății și terminând cu analiza rezultatelor în senatul universitar. Senatul universitar hotărăște măsurile care se impun în urma evaluării calității corpului profesoral.

Centralizarea datelor referitoare la evaluarea calității corpului profesoral este făcută de către șeful de catedră pentru tot personalul didactic din subordinea sa.

După analizarea datelor, șeful de catedră completează fișele de evaluare multicriterială. Un loc important în analiză îl ocupă formularea concluziilor proprii, care au la bază atât datele puse la dispoziție, cât și constatările personale.

Concluziile rezultate din fișele de evaluare se consemnează, sintetic, în aprecierile de serviciu. Șeful de catedră prezintă în Consiliul Facultății date statistice referitoare la rezultatele evaluării, însoțite de concluzii și propuneri.

Consiliul facultății analizează datele, concluziile și propunerile șefilor de catedre și stabilește măsuri de rezolvare a eventualelor probleme, pe care le prezintă în senatul universitar, în vederea luării deciziilor finale.

Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt luate în calcul și rezultatele evaluării colegiale și a celei efectuate de studenți.

2.4.5. Accesibilitatea resurselor adecvate învățării

2.4.5.1. Disponibilitatea resurselor de învățare

În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București există o Bibliotecă care, din data de **01.02.1998** are statut de Biblioteca Universitară. Adresa de internet a bibliotecii este: <http://biblioteca.unap.ro/>. Prin întreaga sa organizare, Biblioteca Universitară asigură accesul liber la resursele de învățare.

Pe lângă bibliotecă în cadrul universității există săli de lectură, laboratoare, cabinete de informatică, existând condiții corespunzătoare de studiu.

Biblioteca universitară dispune de un fond de documente care satisface cerințele actuale ale învățământului și cercetării științifice universitare, adecvate fiecărui program de studii, materializat în 52.393 titluri de carte, cu un număr de 150.932 volume, din care 1.462 titluri de carte, cu un număr de 12.042 volume sunt în limbi străine de circulație internațională. Cele 52 de abonamente ale bibliotecii la publicații și periodice, dintre care 29 românești și 14 străine, precum și accesul la bazele de date și bibliotecile virtuale completează aria de documentare necesară studenților.

Biblioteca virtuală pune la dispoziția studenților 202 titluri de carte, precum și studiile efectuate la „Centrul de studii și cercetări privind comanda și controlul” al Departamentului Apărării al S.U.A., având drept de redifuzare a acestora.

Studenții și cadrele didactice au acces direct la baze de date prin proiectul ANELiS. Bazele de date la care există acces direct sunt: *ScienceDirect, SpringerLink, PROQUEST Academic Research Library, Oxford Journals, Thomson ISI - Web of Science, Thomson ISI -*

Journal Citation Report, Thomson ISI - Derwent Innovation Index, CSA Research Pack și BSCOhost.

Biblioteca oferă utilizatorilor servicii de informare-documentare, prin accesul rapid la informație, îndrumări metodologice, informări/crecetări bibliografice, consultarea bazei de date on-line, împrumut inter bibliotecar, utilizarea resurselor de informare naționale și internaționale prin platforma on-line a Bibliotecii etc.

Raportul dintre resursele de învățare disponibile și numărul de studenți/masteranzi este astfel stabilit încât fiecare cursant să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor și cerințelor programelor de studiu.

La dispoziția studenților se găsește o gamă variată de reviste de specialitate, atât din țară cât și din străinătate fiind asigurate posibilități de documentare și informare pentru toate domeniile și programele de studiu.

2.4.5.2. Servicii studențești

În timpul vizitei s-a remarcat permanenta preocupare a conducerii universității în oferirea către studenți a unor servicii sociale, culturale și sportive, diversificate care să permită asigurarea unei vieți studențești de calitate.

Serviciile oferite studenților sunt monitorizate și evaluate periodic. Universitatea acoperă, în totalitate și în condiții excepționale, necesarul de servicii adiacente vieții studențești.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București dispune de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți deosebite. Acestea pot fi grupate astfel:

- **Spații de cazare**, asigurate în două cămine. Unul este situat în incinta universității iar cel de-al doilea în Șos. Panduri nr. 60. Aceste două cămine au, împreună, o capacitate maximă de 490 locuri. Camerele în care locuiesc studenții și cursanții asigură condiții corespunzătoare de odihnă și studiu;
- **Cantină-restaurant** care asigură hrănirea efectivelor, respectând normele igienico-sanitare specifice. Cantina restaurant cuprinde o sală de mese, cu o capacitate de 150 de locuri, în sistem de autoservire și un laborator de cofetărie.
- **Baza sportivă** este alcătuită din 3 terenuri de sport în suprafață totală de 1024 m², o sală de sport cu suprafața de 240 m² și 3 săli de aparate (o sală de forță, o sală cardio și o sală de gimnastică) a căror suprafață însumează 97 m². Baza sportivă permite pregătirea concomitentă a 80 de studenți în perioada primăvară-toamnă și a 60 de studenți în perioada de iarnă, asigurând îndeplinirea standardelor legale de pregătire a fizică atât a studenților, cât și a personalului universității, prin folosirea intensivă a spațiilor acesteia.
- **Cabinet medical propriu**, care are în componere: 3 cabinete de medicină generală, un cabinet stomatologic, cu laborator de tehnică dentară, un cabinet radiologic, un cabinet fizioterapie, un cabinet pentru tratamente, un cabinet oftalmologic, un punct farmaceutic, un punct de recoltare și analize medicale. Afecțiunile medicale care nu pot fi tratate în cadrul cabinetului medical propriu sunt rezolvate în cadrul Spitalului Clinic de Urgență Militar Central „Carol Davila” din București.

În urma discuțiilor purtate cu studenții a reieșit clar faptul că în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” nu există probleme de cazare iar condițiile oferite în cămine sunt de un înalt nivel calitativ.

Pe lângă acoperirea necesităților de bază, Universitatea oferă servicii variate studenților și dispune de facilități pentru asigurarea unei vieți studențești de calitate:

- **editură proprie** recunoscută CNCSIS și un Atelier de Multiplicare și Minitipografie care asigură tipărirea necesarului de cursuri;

2.4.6. Baza de date actualizată sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității

2.4.6.1. Baze de date și informații

Sistemul informatic al universității este alcătuit din bazele de date, constituite la nivelul structurilor, care facilitează colectarea prelucrarea și analiza referitoare la calitatea educației. Periodic aceste date sunt incluse în Catalogul bazei de date și sunt analizate de conducerea universității.

Abordarea calității la nivel instituțional este similară celei din universitățile cu profil militar din țară și străinătate (Colegiul de Apărare NATO, Italia; Universitatea Națională de Apărare, Polonia; Școala Militară Regală, Belgia; Centrul de Înalte Studii de Apărare, Italia etc.).

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București urmărește periodic evoluția planurilor de învățământ de la programele de studii pe diferite domenii efectuând comparația cu programe similare din străinătate, în scopul îmbunătățirii continue a activității desfășurate.

2.4.7. Transparența informațiilor de interes public

2.4.7.1. Oferta de informații publice

Principalul mijloc prin care instituția oferă informații de interes public îl constituie site-ul universității (www.unap.ro, în limba română și în limba engleză), structurat de așa manieră încât să permită accesul rapid la informații al oricărei persoane interesate. Toate datele postate pe site-ul universității sunt actualizate permanent, asigură un volum complet și corect al informațiilor și se constituie într-un mijloc util de documentare, atât pentru persoanele sau organizațiile din societatea civilă, interesate să cunoască aceste informații, cât și pentru potențialii candidați la concursurile de admitere la programele de studii oferite de universitate. Informația oferită public de universitate este comparabilă cu cea oferită de universitățile din Spațiul European al Învățământului Superior.

Informațiile neclasificate sunt furnizate în sistemul public, în mod asemănător celor din instituțiile de învățământ similare din spațiul european.

2.4.8. Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii

Comisia centrală de evaluare și asigurare a calității serviciilor educaționale din Universitatea Națională de Apărare „Carol I” coordonează activitățile pe programe de studii, pe baza procedurilor descrise în sistemul de asigurare a calității, aprobat de senatul universitar în ședința din 25.04.2007 și detaliate în metodologiile aferente.

Comisia centrală elaborează raportul anual de evaluare internă a calității, în care formulează propuneri de îmbunătățire a acesteia, pe care îl prezintă senatului universitar, spre analiză, aprobare și stabilirea de măsuri corective, acolo unde este cazul.

Există o preocupare de îmbunătățire continuă a calității, bazată pe recomandările elaborate de Comisia de evaluare și asigurare a calității.

De o mare utilitate este și experiența transmisă de reprezentanții universităților similare din statele membre NATO, care colaborează cu Universitatea Națională de Apărare „Carol I”.

Pe baza analizei documentației puse la dispoziție, a discuțiilor și vizitelor la fața locului s-au constatat următoarele aspecte legate de funcționalitatea structurilor de asigurare a calității:

- sistemul de management al calității din universitate cuprinde structuri și instrumente de asigurare și evaluare a calității adaptate la cerințele legislației naționale, care au fost aprobate de Senatul universității;

- în cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București există o Comisie centrală pentru Evaluarea și Asigurarea Calității care desfășoară activitățile prevăzute prin reglementările în vigoare;
- la nivelul Universității, modalitățile de realizare a obiectivelor referitoare la calitate sunt descrise prin intermediul unor metodologii și proceduri specifice;
- CEAC din Universitate coordonează aplicarea procedurilor și elaborarea rapoartelor anuale de evaluare internă, sprijinind conducerea în îmbunătățirea continuă a standardelor de calitate la nivel instituțional.
- toate documentele elaborate de CEAC sunt făcute publice;
- Universitatea implementează permanent măsuri de îmbunătățire și colaborează cu alte universități pentru identificarea și adoptarea celor mai bune practici.

3. EVALUAREA EXTERNĂ A UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE „CAROL I” DIN BUCUREȘTI LA NIVELUL PROGRAMELOR DE STUDII

3.1. Programe de studii de licență

Evaluarea instituțională externă a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București a fost realizată pe două nivele: o analiză a **instituției în ansamblul său**, și o verificare a modului în care, mecanismele instituționale sunt aplicate și funcționează **la nivelul programelor de studii**.

La nivel de programe de studiu au fost analizate trei astfel de programe: **Conducere interarme – forțe terestre** (program licență), **Conducere interarme – forțe aeriene** (program licență) și **Securitate și apărare** (program licență).

Constatările legate de procesul de evaluare externă a programelor de studii sunt menționate în fișele vizitei aferente fiecărui program de studii.

Rezultatele evaluării fiecărui program, în parte, sunt prezentate, succint, în cele ce urmează. Detaliile de amănunt sunt cuprinse în fișele de analize completate de experții evaluatori.

3.1.1. Programul de studiu - Conducere interarme – forțe terestre (program licență)

Expert evaluator: Prof.univ.dr. Cristinel MURZEA

Pe baza raportului sintetic elaborat de către expertul evaluator au rezultat următoarele:

- Programul de studii universitare de licență „Conducere Interarme - Forțe Terestre” funcționează în cadrul Facultății de Comandă și Stat Major din Universitatea Națională de Apărare „CAROL I”, fiind în responsabilitatea Catedrei Forțe Terestre;
- *Programul de studii universitare de licență „Conducere Interarme - Forțe Terestre” este unic în cadrul sistemului învățământului superior național*, deoarece asigură competență și expertiză viitorilor absolvenți în identificarea și contracararea factorilor de risc la adresa securității naționale, precum și o pregătire completă și complexă menită să consolideze instrumentarul științific și metodologia necesară perfecționării tacticilor, tehnicilor și procedurilor de conducere a trupelor în cadrul unor acțiuni militare complexe, de nivel tactic, operativ și strategic în timp de pace, criză și război. Misiunea acestuia este în concordanță cu cadrul național al calificărilor și cu cerințele pieței forței de muncă, având la bază principiile procesului Bologna, legislația națională în domeniu și Strategia de Transformare a Armatei României și constă în dobândirea competențelor și aptitudinilor practice în conducerea acțiunilor unităților și marilor unități, formarea și dezvoltarea deprinderilor metodologice pentru cercetarea prospectivă în domeniul „Științe Militare și Informații”, potrivit dinamicii mediului de securitate și evoluției sistemelor militare moderne;
- Misiunea programului de studii evaluat este clară și realizabilă, prin asigurarea formării și dezvoltării capacității de conducere de către absolvenți a structurilor militare interarme, în contextul întrebuirii acestora în operații specifice luptei armate, de stabilizare și reconstrucție inițială, întrunite și multinaționale, desfășurate în condițiile actuale ale câmpului de luptă modern;
- Programul de studiu contribuie semnificativ la formarea, specializarea și perfecționarea pregătirii profesionale a comandanților, ofițerilor de stat major și

- experților, militari și civili, pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice în cadrul Sistemului Național de Apărare;
- Prin natura activității studenților, a misiunii și obiectivelor specifice, specializarea asigură și pregătire specifică în domeniul culturii politice, sociale, economice, juridice și al cunoașterii limbilor străine – oficiale în cadrul NATO și UE;
  - În contextul optimizării procesului de învățământ și de cercetare științifică din cadrul Universității Naționale de Apărare „CAROL I”, determinat de statutul României de țară membră NATO, programul asigură concentrarea și valorificarea optimă a potențialului științific și tehnologic existent și dezvoltarea apetenței și aptitudinilor pentru cercetarea științifică și aplicativă, specifică domeniului științe militare și informații, precum și diseminarea rezultatelor acestora, în conformitate cu cerințele de pe piața muncii;
  - Este asigurată deschiderea atât către sistemele militare ale armatelor moderne, cât și către mediul economic și socio-cultural, în cadrul programului existând parteneriate cu instituții de profil din SUA, Italia, Ungaria, Polonia, Grecia pentru derularea unor programe și activități comune;
  - Se remarcă contribuția deosebită a cadrelor didactice cu lucrări științifice valoroase prezentate în cadrul Sesiunilor de comunicări științifice naționale și internaționale, cât și prin multitudinea manualelor, tratatelor și lucrărilor de specialitate folosite în procesul didactic (Conducere militară, Artă militară, Artă militară – Forțe Terestre, Tactica Armelor – Forțe Terestre, Modelarea și simularea acțiunilor militare, Metodica proiectării acțiunilor, Logistică militară).
  - Programul beneficiază de un corp didactic valoros, cu o bogată experiență profesională, capabil să desfășoare un învățământ performant. Remarcăm în mod deosebit înaltul profesionalism al cadrelor didactice din Catedra Forțe Terestre care gestionează cu competență și pasiune programul de studii evaluat.
  - Atât din analiza documentelor cât și din vizitele întreprinse în spațiile de învățământ nu s-au constatat elemente negative care să afecteze desfășurarea în condiții optime a procesului de învățământ și pregătire profesională.

Recomandări:

- *În vederea suplimentării fondurilor alocate prin programe cu finanțare externă și cele asigurate din bugetul de stat pentru extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale este necesară implicarea structurilor abilitate din cadrul conducerii Ministerului Apărării Naționale pentru asigurarea cofinanțării acestora;*
- *Formarea unui cadru legislativ pentru echivalarea diplomelor și certificatelor de competență profesională dobândite la finalizarea studiilor de către absolvenții Universității Naționale de Apărare „CAROL I”.*

3.1.2. Programul de studiu - Conducere interarme – forțe aeriene (program master)

Expert evaluator: Prof.univ.dr. Iordan BĂRBULESCU

Pe baza raportului sintetic elaborat de către expertul evaluator au rezultat următoarele:

- Programul de studii universitare de masterat „Conducere Interarme - Forțe Aeriene” funcționează în cadrul Facultății de Comandă și Stat Major din Universitatea Națională de Apărare „CAROL I”, fiind în responsabilitatea Catedrei Forțe Aeriene și Navale;
- Misiunea acestuia este în concordanță cu cadrul național al calificărilor și cu cerințele pieței forței de muncă, având la bază principiile procesului Bologna, legislația națională în domeniu și Strategia de Transformare a Armatei României și constă în aprofundarea cunoștințelor teoretice și dobândirea competențelor și aptitudinilor practice necesare conducerii acțiunilor militare ale structurilor de nivel tactic și

operativ din Forțele Aeriene, formarea și dezvoltarea deprinderilor metodologice pentru cercetarea prospectivă în domeniul „Științe Militare și Informații”, potrivit dinamicii mediului de securitate și evoluției sistemelor militare moderne;

- Se apreciază faptul că misiunea programului de studii evaluat este clară și realizabilă, prin asigurarea formării și dezvoltării capacității de conducere și acțiune a absolvenților programului de masterat, în condițiile întrebuințării forțelor militare în operații specifice luptei armate, de stabilizare și reconstrucție, desfășurate în condițiile câmpului de luptă modern, în context întrunit și multinațional;
- Totodată, din perspectiva specializării specifice în domeniul militar, apreciem că programul de masterat contribuie semnificativ la adâncirea și perfecționarea pregătirii profesionale a comandanților, ofițerilor de stat major și experților, militari și civili, pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice în cadrul Sistemului Național de Apărare;
- Se remarcă faptul că, în cadrul multitudinii misiunilor stabilite pentru Forțele Armate în plan național și internațional determinate de noul context de securitate în care se află România, programul de studii universitare de masterat „Conducere Interarme - Forțe Aeriene” este unic în cadrul sistemului învățământului superior național, deoarece asigură viitorilor absolvenți competența și expertiza necesare identificării și contracarării factorilor de risc la adresa securității naționale, precum și o pregătire completă și complexă menită să consolideze instrumentarul științific și metodologia necesară perfecționării tacticilor, tehnicilor și procedurilor de conducere a structurilor de forțe aeriene în cadrul unor acțiuni militare complexe, de nivel tactic, operativ și strategie pe timp de pace, criză și război, în cadru național, aliat sau de coaliție;
- Prin natura activității studenților masteranzi, a misiunii și obiectivelor generale și specifice, specializarea asigură și pregătire specifică în domeniul culturii politice, sociale, economice, juridice și al cunoașterii limbilor străine – oficiale în cadrul NATO și UE;
- În contextul optimizării procesului de învățământ și de cercetare științifică din cadrul Universității Naționale de Apărare „CAROL I”, determinat de statutul României de țară membră NATO și UE, programul asigură concentrarea și valorificarea optimă a potențialului științific și tehnologic existent și dezvoltarea apetenței și aptitudinilor pentru cercetarea științifică și aplicativă, specifică domeniului științe militare și informații, precum și diseminarea rezultatelor acestora, în conformitate cu cerințele beneficiarului principal – Ministerul Apărării Naționale și oferă competențele și abilitățile necesare obținerii în viitor și a altor calificări de pe piața muncii;
- Este asigurată deschiderea atât către sistemele militare ale armatelor moderne, cât și către mediul economic și socio-cultural, în cadrul programului existând parteneriate cu instituții de profil din Belgia, Lituania, Polonia, Spania, pentru derularea unor programe și activități comune;
- Totodată, remarcăm contribuția cadrelor didactice cu lucrări științifice consistente prezentate în cadrul Sesiunilor de comunicări științifice naționale și internaționale, cât și prin multitudinea cursurilor, manualelor și lucrărilor de specialitate folosite în procesul didactic (Conducere militară, Artă militară – Forțe Aeriene, Tactica Armelor – Forțe Aeriene, Exerciții și studii de stat major, Artă militară, Sisteme de armament, Metodica instruirii și educării trupelor, etc);
- Programul beneficiază de un corp didactic bine pregătit, cu o bogată experiență profesională, capabil să desfășoare un învățământ performant. Remarcăm, în mod deosebit, profesionalismul al cadrelor didactice din Catedra Forțe Aeriene și Navale care gestionează cu competență și pasiune programul de studii evaluat;
- Cu ocazia evaluării programului de studii universitare de masterat „Conducere Interarme - Forțe Aeriene”, atât din analiza documentelor cât și din vizitele întreprinse în spațiile de învățământ nu s-au constatat elemente negative care să

afecteze desfășurarea în condiții optime a procesului de învățământ și pregătire profesională.

Recomandări:

- În vederea cunoașterii politicilor și programelor Uniunii Europene în domeniul securității și apărării este necesară introducerea în planul de învățământ a unei discipline care să trateze politica europeană de securitate și apărare (PESA);
- În vederea suplimentării fondurilor alocate prin programe cu finanțare externă și cele asigurate din bugetul de stat pentru extinderea și modernizarea infrastructurii educaționale este necesară implicarea structurilor abilitate din cadrul conducerii Ministerului Apărării Naționale pentru asigurarea cofinanțării acestora;
- Îmbunătățirea participării cadrelor didactice și studenților la activități de învățământ și cercetare științifică în cadrul programelor de cooperare internațională;
- Asigurarea unor programe de mobilități internaționale care să țină cont de specificul activității;
- Formarea unui cadru legislativ pentru echivalarea diplomelor și certificatelor de competență profesională dobândite la finalizarea studiilor de către absolvenții Universității Naționale de Apărare „CAROL I”.

3.1.3. Programul de studiu - Securitate și apărare (program master)

Expert evaluator: Prof.univ.dr. Nicolae ROTARU

Pe baza raportului sintetic elaborat de către expertul evaluator au rezultat următoarele:

- În cadrul grupului de cadre didactice implicate în cadrul programului evaluat există o coeziune a colectivismului, preocuparea constantă pentru performanță în demersul școlar, implementarea cerințelor și stringențelor procesului Bologna și a standardelor de calitate stabilite de MECI, precum și de MapN;
- Viziunea pragmatică a acumulărilor teoretice o constituie alinierea la parametri generați de politicile de alianță euroatlantice;
- Programul de studiu este gestionat de cadre competente, finalizat prin lecții și aplicații de personal didactic, preponderent tânăr, foarte bine pregătit, carismatic și pasionat;
- Articulațiile cu structuri de învățământ din alte medii de expertiză din țară și străinătate sunt vizibile și benefice.
- Menținerea în corpul didactic consultativ a unor cadre valoroase care și-au încheiat mandatul de specialiști militari și profesioniști ai Almei mater este unul dintre succesele notabile ale intensificării experienței cu elanul vârstei tinere.
- Se respectă întocmai legislația și actele normative specifice, metodologiile de desfășurare a învățământului și cercetării științifice. Există preocupare pentru lărgirea bazei tehnico-materiale și modernizarea logisticii învățământului.
- Se observă preocupare pentru un management performant al calității proceselor didactice, pentru extensia în planul cercetării – sunt de remarcat sesiunile anuale de comunicări științifice – pentru performarea docimologică și pentru îmbunătățirea habitatului studențesc.

Recomandări:

- Punctele slabe găsite în întreprinderea evaluatoare sunt, în majoritate, repercusiuni ale climatului instabil și incoerent generat de criza economico-socială. Poate fi considerat un aspect de greutate și efortul foarte mare pe care l-a necesitat trecerea de la un standard strategic la o nouă politică de apărare cu infuzii de cerințe și rezonanțe NATO. Neexistând o viziune, armata fiind nevoită să facă față unei adhocități a parteneriatului cu armate NATO, ca rezultat a unui

moment revoluționar, acest aspect a cerut muncă, adaptare, efort care a generat și aspecte aritmice;

- Deși în U.N.Ap. există preocupare pentru a participa la competiția de granturi, consider că pentru dinamizarea și adaptarea acestui demers mai există resurse.

3.2. Întâlnirea cu studenții

Comisia de experți s-a întâlnit cu studenții Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București în data de 12.05.2010. Din dialogul purtat liber s-au desprins următoarele aspecte:

a) Social:

- condiții de cazare și masă deosebite de bune, comparabile cu cele întâlnite în alte unități de învățământ militar superior din țări membre NATO;
- există consiliere psihologică;
- există sistem de consiliere profesională;
- studenții sunt reprezentați în organele de conducere ale universității prin colegi aleși (alegeri la nivel de grupă și apoi de facultate);
- există condiții deosebite de petrecere a timpului liber;
- asistența medicală este asigurată la standarde înalte;

b) Didactic:

- cursurile urmate asigură cunoștințele necesare accederii în activitatea militară;
- specializarea este foarte punctuală ceea ce nu permite ca, după vârsta de 55 de ani, absolventul să poată „migra” spre activități civile echivalente ca pregătire;
- condiții de învățare deosebit de bune, comparabile cu cele întâlnite în alte unități de învățământ militar superior din țări membre NATO;
- propunerea ca profesori din țări cu state vechi în NATO să vină și să predea la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”;
- există posibilitatea organizării, în bune condiții, a unor exerciții aplicative la nivel NATO;
- există tutore la nivelul fiecărui an;
- practica este efectuată în condiții optime;
- există o îmbinare fericită a sistemelor de predare clasice cu cele moderne sisteme moderne (clasic, cu video-proiector sau combinat);
- rezultatele evaluărilor cadrelor didactice se regăsesc în îmbunătățirea modului de predare;
- programa analitică este permanent actualizată împreună cu angajatorii;
- biblioteca are un fond de carte suficient pentru cerințele studenților existând și posibilitatea accesului direct la baze de date (verificat în teren);
- relația student-profesor este caracterizată a fi, în mare măsură, bună;
- s-a remarcat poziția multor studenți legată de necesitatea implicării mai multor civili în procesul de învățământ;
- universitatea organizează vizite în unitățile militare.

c) Concluzie:

- pe baza discuțiilor purtate a reieșit faptul că, aprecierea studenților este pozitivă vis-à-vis de corpul profesoral și de universitate în general.

3.3. Întâlnirea cu absolvenții

Comisia de experți s-a întâlnit cu absolvenții Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București în data de 12.05.2010. Din dialogul purtat liber s-au desprins următoarele aspecte:

a) Imaginea Universității în societate

- se remarcă impactul pozitiv pe care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București îl are atât în cadrul armatei române cât și în cadrul armatelor partener NATO;
- contactul cu universitatea după terminarea anilor de studii nu este sprijinit de o platformă ALUMNI;
- prin toate promoțiile avute (universitatea fiind înființată în anul 1889) Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București a contribuit nu numai la apărarea țării ci și la dezvoltarea socială și economică a României, ofițerii absolvenți bucurându-se de respect oriunde în țară sau în teatrele de operații;

b) Aprecieri legate de activitatea didactică

- nivelul de cunoștințe transmis de cadrele didactice a fost apreciat ca fiind foarte bun;
- este necesară, în unele locuri, de o reimprospătare a tehnicii informatice actuale;
- pregătirea militară se bucură de o bază materială modernă;
- există în teritoriu, o evaluare anuală a universității pe baza unor formulare standard;
- prin bagajul de cunoștințe, absolvenții au posibilitatea de a comanda oameni din cadrul mai multor arme;
- s-a ridicat problema modului în care, un ofițer la finalul carierei se poate integra în activitatea civilă;
- un domeniu deosebit de apreciat de studiu pe care absolvenții l-au remarcat este acela al relațiilor (strategiilor) militare internaționale în contextul actual;
- bagajul de cunoștințe acumulat a contribuit la flexibilitate în luarea deciziilor în teatrele de operații;
- s-a propus dezvoltarea unui program tip ERASMUS la nivelul studiilor militare.

c) Concluzii:

- pe baza discuțiilor purtate a reieșit faptul că, există o legătură profesională între absolvenți și universitate și după terminarea anilor de studiu;
- această legătură este concretizată în permanenta actualizare a fișelor disciplinelor;
- aprecierea absolvenților este pozitivă vis-a-vis de corpul profesoral și de universitate în general.

3.4. Întâlnirea cu angajatorii

Comisia de experți s-a întâlnit cu angajatorii Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București în data de 13.05.2010.

Au participat următoarele cadre militare, ofițeri superiori în diferite structuri de conducere ale Armatei Române:

Nr.ert.	Gradul, numele și prenumele	Funcția /structura din care provine
1.	Gl.mr. dr. Chiriță Mihai	Șeful Direcției Instrucție și Doctrină/Statul Major General
2.	Gl. fl.aer Răpan Florian	Locțiitor al șefului Direcției Instrucție și Doctrină/Statul Major General
3.	Col. Nichifor Liviu Dănuț	Locțiitorul șefului Direcției Comunicații și Informatică /Statul Major General
4.	Gl.bg. dr. Sericeiu Liviu	Locțiitorul comandantului /Comandamentul Logistic Întrunit
5.	Col. Zancă Marian	Șeful Serviciului strategii, politici, reglementări în domeniul managementului educației militare / Direcția Management Resurse Umane
6.	Gl.bg. dr. Damian Florinel	Comandant /Brigada 8 Artilerie Mixtă
7.	Col. Vișan Gheorghe	Șef de stat major/Divizia 1 Infanterie
8.	Gl. mr. dr. Neagoe Visarion	Comandant/Divizia 2 Infanterie
9.	Gl.mr. dr. Roman Nicolae	Comandant/Divizia 4 Infanterie
10.	Col. dr. Ciucă Nicolae	Comandant/Brigada 282 Infanterie Mecanizată
11.	Cdor. Custură Ion	Locțiitor al șefului Doctrinei și Instrucției/Statului Major al Forțelor Navale
12.	Cam. Vâlsan Nicolae	Locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Navale
13.	Cam.fl. Hâldan Romulus	Șef al Doctrinei și Instrucției/Statul Major al Forțelor Navale
14.	Col. dr. Ciobanu Ionel	Șef de stat major/Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii

Din dialogul purtat liber s-au desprins următoarele aspecte:

a) Imaginea Universității în societate

- prin calitatea de principal furnizor de personal înalt calificat pentru structurile de comandă ale Armatei Române, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București este omniprezentă în viața militară;
- universitatea s-a adaptat rapid la cerințele și standardele NATO;
- există o legătură permanentă între universitate și angajatori, legătură care permite o continuă autoevaluare a universității oferindu-i posibilitatea îmbunătățirii planurilor de învățământ;

b) Aprecieri legate de activitatea didactică

- pregătirea de bază a absolvenților este de înalt nivel;
- universitatea oferă, prin corpul profesoral, instrumentele de învățare necesare, informațiile transmise studenților fiind vaste;
- s-a apreciat, în unanimitate, faptul că gradul de satisfacere al cerințelor învățământului militar superior este deosebit de ridicat;
- procesul de învățare este suplu și eficient;

- legat de corespondența calificărilor din armată cu cele civile s-a menționat faptul că în planul strategic de dezvoltare pentru perioada 2010-2015 vor fi incluse aceste echivalări;
- au fost transmise documentele necesare la ACPART în vederea echivalării calificărilor din armată cu cele din activitatea civilă;
- absolvenții au competențe lingvistice ridicate care permit integrarea ușoară în activități comune și grupuri de lucru NATO;
- calitatea corpului profesoral este comparabilă cu cea a altor universități similare din țări membre NATO;
- s-a apreciat faptul că, absolvenții UNAP, pe baza cunoștințelor acumulate au o flexibilitate deosebită fiind foarte buni oameni de echipă;
- absolvenții, ca urmare a foarte buneii lor pregătiri, sunt angajați în multe din structurile NATO;

c) Concluzii:

- există disponibilitate din partea angajatorilor pentru îmbunătățirea mediului de învățare;
- există o flexibilitate deosebită a structurilor de conducere și a corpului didactic pentru adaptarea continuă la provocările contemporane;
- aprecierea angajatorilor este pozitivă vis-a-vis de corpul profesoral, studenți și de universitate în general.

3.5 Programe de studii de master

Universitatea Națională de Apărare "Carol I" este Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Masterat

În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București au fost acreditate un număr de **16 programe de studii universitare de masterat**. Acestea acoperă întreaga gamă de pregătire pentru structurile armatei. Având în vedere aria de aplicabilitate a cunoștințelor acumulate, la unele dintre aceste programe s-au înregistrat solicitări și din partea unor structuri cu atribuții în domeniul ordinii publice și siguranței naționale sau alte instituții ale statului.

Domeniile pentru care se desfășoară studii de masterat sunt domeniul „Științe militare și informații” și domeniul „Științe militare și informații”.

La învățământul de zi, durata normală a studiilor universitare de masterat este de 2 ani și corespunde unui număr de 30 de credite de studiu transferabile pentru un semestru de studiu, totalizând 120 de credite.

Programe de masterat cu durata de 3-4 semestre, aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 3628 din 31.03.2008:

- Securitate națională și comunicare publică (3 semestre);
- Conducere interarme – forțe terestre (4 semestre);
- Conducere interarme – forțe aeriene (4 semestre);
- Conducere interarme – forțe navale (4 semestre);
- Managementul programelor și proiectelor (4 semestre);
- Management economico-financiar (4 semestre);
- Management logistic (4 semestre);
- Securitate și apărare (4 semestre);
- Managementul crizelor și operații multinaționale (4 semestre);
- NATO Senior Executive Master Course (4 semestre).

Programe de masterat cu durata de 2 semestre, aprobate prin ordinul ministrului educației, cercetării și inovării nr. 5394 din 30.09.2009:

- Conducere interarme - forțe terestre;
- Conducere interarme - forțe navale;
- Conducere interarme forțe aeriene;
- Management logistic;
- Management economico - financiar;
- Securitate națională și comunicare publică.

Studiile de masterat sunt orientate spre dezvoltarea aptitudinilor de cercetare, analiză și diagnoză prin cultivarea capacității de a-și asuma responsabilitatea deciziei în actul de conducere a structurilor militare, precum și în identificarea vulnerabilităților, amenințărilor și a factorilor de risc la adresa securității naționale.

În cadrul vizitei de evaluare instituțională externă, a vizitelor întreprinse de membrii echipei de evaluare în laboratoarele didactice și de cercetare științifică, s-a evidențiat dotarea bună pe care Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București o posedă, oferindu-i acesteia posibilitatea desfășurării unei activități din cadrul programelor de master.

Activitatea în cadrul studiilor de masterat este reglementată prin *Regulamentul privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*, aprobat de Senatul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București 28.05.2008. Conform regulamentului, studiile de masterat se desfășoară pe baza următoarelor acte legislative: *Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată prin Legea nr 87/2006, Hotărârea Guvernului nr. 404/2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat, Hotărârea Guvernului nr. 1027/2003 privind schimbarea denumirii Academiei de Înalte Studii Militare în Universitatea Națională de Apărare și unele măsuri referitoare la organizarea și funcționarea acesteia, cu modificările și completările ulterioare, ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 3628/2008 privind aprobarea programelor de studii universitare de masterat evaluate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior și ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului, nr. 3315/2008 privind criteriile generale de organizare și desfășurare a admiterii în ciclul de studii universitare de licență, de masterat și de doctorat pentru anul universitar 2008-2009.*

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” ca Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Masterat elaborează și publică, anual un raport privind organizarea și desfășurarea ciclului de studii universitare de masterat.

Din datele oferite de Universitate, peste 30% dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență urmează programe de masterat în universitate sau la alte instituții de învățământ superior.

Fiecare program de studii universitare de masterat are un responsabil de program de studii, stabilit de catedră și aprobat de consiliul facultății. Responsabilul programului de studii universitare de masterat trebuie să aibă titlul didactic de cel puțin conferențiar universitar.

Cadrele didactice din cadrul unui program de studii universitare de masterat sunt numai cadre didactice care au obținut titlul științific de doctor.

Programul de pregătire al masterandului trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică, în concordanță cu specificul domeniului de studii universitare de masterat.

Masteratul se încheie cu susținerea publică a unei disertații. Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de expertiză al conducătorului de disertație, cu programele și cu politica instituțională ale I.O.S.U.M. U.N.Ap. "Carol I". Tema disertației se aprobă de consiliul facultății/departamentului în care se desfășoară studiile universitare de

masterat. Conducătorul de disertație poate fi oricare dintre cadrele didactice ale programului respectiv de studii universitare de masterat.

Pe pagina de internet http://www.unap.ro/ro/oferta_edu/Locuri%20aprobate.pdf sunt specificate, pentru anul universitar 2010-2011 următoarele locuri atribuite studiilor de master:

LOCURI

aprobate de ministrul apărării naționale prin
„Planul de școlarizare în instituțiile militare de învățământ în anul de învățământ 2010-2011” la
programele de studii universitare

STUDII UNIVERSITARE DE MASTERAT:

❖ LA ZI (locuri finanțate de la buget):

• CONDUCERE INTERARME FORȚE TERESTRE¹:

- 42 de locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Apărării Naționale
  - 10 locuri pentru candidați proveniți din arma infanterie
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma tancuri
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma rachete și artilerie anticără
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma geniu
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma comunicații și informatică
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma artilerie și rachete
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma aere
  - 2 locuri pentru candidați proveniți din Direcția Generală de Informații a Apărării

• CONDUCERE INTERARME FORȚE AERIE²:

- 20 de locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Apărării Naționale
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma aviație naviganți
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma aviație nenaviganți
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma rachete și artilerie anticără
  - 5 locuri pentru candidați proveniți din arma radiodiviziă

• CONDUCERE INTERARME FORȚE NAVALE³:

- 15 locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Apărării Naționale

• MANAGEMENT LOGISTIC⁴:

- 15 locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Apărării Naționale

• MANAGEMENT ECONOMIC-FINANCIAR⁵:

- 8 locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Apărării Naționale

• SECURITATE ȘI APĂRARE⁶:

- 2 locuri pentru candidați proveniți din Ministerul Administrației și Internelor
- 5 locuri pentru candidați proveniți din Serviciul de Protecție și Pază

❖ LA ZI – CU TAXĂ:

• SECURITATE ȘI APĂRARE⁷:

- 150 de locuri

• MANAGEMENTUL PROGRAMELOR ȘI PROIECTELOR⁸:

- 15 locuri

¹ Dosarul cu documentele necesare înscrierii candidaților la concursul de admitere va fi depus la sediul universității, pavilion D, etaj 2, camera 225, interior 0125, în data de 26.07.2010

² Un exemplar al esecului elaborat de candidați și dosarul cu documentele necesare înscrierii vor fi depuse la sediul universității, interior 0125, în perioada 12-16.07.2010

³ Un exemplar al esecului elaborat de candidați va fi depus la sediul universității, pavilion C, etaj 1, camera 128, interior 0132, în perioada 17.05-20.07.2010

Studiile universitare de masterat se pot organiza în forma de învățământ cu frecvență (de zi), cu frecvență redusă și la distanță. Durata studiilor universitare de masterat la formele de învățământ de zi, cu frecvență redusă și la distanță este aceeași, inclusiv sub aspectul exprimării

acesteia în credite transferabile. Forma de învățământ la distanță se poate organiza și „on-line”, dacă facultatea/departamentul dispune de platforma informatică necesară și a obținut acreditarea necesară, conform reglementărilor legale în vigoare.

3.6. Programe de studii doctorale

Universitatea Națională de Apărare "Carol I" , acreditată ca Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (I.O.S.U.D.) prin Ordinul ministrului educației naționale Nr. 3128/1995, organizează și desfășoară doctorat științific în domeniile ȘTIINȚE MILITARE ȘI INFORMAȚII și SECURITATE NAȚIONALĂ.

Studiile universitare de doctorat din cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, sunt organizate în conformitate cu prevederile următoarelor acte normative: Legea nr. 88/1994 (privind acreditarea instituțiilor de învățământ superior și recunoașterea diplomelor); Legea învățământului nr. 84/1995 (republicată cu modificările și completările ulterioare), Legea nr. 128/1997 (privind statutul personalului didactic), Legea nr. 288/2004 (privind organizarea studiilor universitare), Legea nr. 287/2004 (legea consorțiilor universitare), Legea nr. 87/2006 (privind asigurarea calității educației), Hotărârea Guvernului nr. 567/2005 (privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat), Hotărârea Guvernului nr. 1169/2005 (modificarea Hotărârii Guvernului nr. 567/2005 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat), Hotărârea Guvernului nr. 606/2005 (privind organizarea programelor de studii universitare în instituțiile militare de învățământ superior din subordinea Ministerului Apărării Naționale), Ordonanța nr. 57/2002 (privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică), OUG nr.167/2008 (pentru modificarea Legii 128/1997 privind statutul personalului didactic, referitoare la normarea activităților nedidactice și de cercetare din învățământul universitar de masterat și din învățământul universitar de doctorat), OM nr. 5667/1997 (privind retribuirea referenților oficiali ai comisiilor de specialiști pentru evaluarea tezelor de doctorat), Ordinul ministrului de stat, ministrul apărării naționale nr. M61 din 18.06.1998 pentru aprobarea *Instrucțiunilor privind managementul învățământului militar*, Ordinului ministrului educației și cercetării nr.4491/2005 (privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat), OM nr.4843/2006 (privind domeniile pentru studii universitare de doctorat, sistemul de criterii și metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ superior pentru aprobarea organizării studiilor universitare de doctorat, OM nr. 4843/2006 (privind domeniile pentru studii universitare de doctorat, sistemul de criterii și metodologia de evaluare a instituțiilor de învățământ superior pentru aprobarea organizării studiilor universitare de doctorat), OM nr. 356/2007 (pentru aprobarea precizărilor cu privire la reconfirmarea sau confirmarea calității de conducător de doctorat), OM nr. 295/2007 (privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior - examene de absolvire, licență, diplomă, selecție, disertație și de finalizare a programelor de pregătire universitară avansată din cadrul studiilor universitare de doctorat) și Carta Universității Naționale de Apărare "Carol I".

În cadrul Universității Naționale de Apărare, activitatea de doctorat se desfășoară pe baza unui Regulament de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat, aprobat de Senatul universității în data de 26.05.2009.

Pe baza discuțiilor purtate de către membrii comisiei, la fața locului, și pe baza documentației puse la dispoziție, au reieșit următoarele aspecte:

- În cadrul universității își desfășoară activitatea de conducere de doctorat un număr de 42 de conducători care au dreptul să conducă un număr maxim de 12 doctoranzi;
- Numai 4 conducători au un număr maxim de doctoranzi;

- Numărul de doctoranzi înmatriculați în prezent (afilați în derularea programului de pregătire) este de 499;
- Evoluția înscrierilor, pe ani, la studii doctorale a fost:
  - Anul 2002 – 2 doctoranzi;
  - Anul 2003 – 8 doctoranzi;
  - Anul 2004 – 2 doctoranzi;
  - Anul 2005 – 5 doctoranzi;
  - Anul 2006 – 58 doctoranzi;
  - Anul 2007 – 148 doctoranzi;
  - Anul 2008 – 231 doctoranzi (206 – Științe militare și Informații și 25 - Securitate Națională);
  - Anul 2009 – 45 (43 – Științe militare și Informații și 2 - Securitate Națională)
- Conducerea universității a luat măsuri pentru reducerea numărului de doctoranzi începând cu anul 2008, neacordând locuri unui număr de 23 conducători de doctorat consultanți sau asociați, deoarece nu îndeplineau, integral, condițiile HG 567/2005, art. 5 (aveau diplome de doctor în domenii înrudite, dar nu în domeniul Științe Militare);
- În luna februarie a fiecărui an, Senatul Universității aprobă numărul de locuri pentru fiecare conducător de doctorat, pentru anul universitar următor, locuri care sunt publicate în ziarul „Observatorul Militar” și pe site-ul Universității;
- Concursul de admitere la doctorat se face în luna august a fiecărui an;
- Pentru admiterea din anul 2010 au fost scoase la concurs un număr de 38 de locuri (36 – Științe militare și Informații și 2 - Securitate Națională);
- Admiterea la doctorat a candidaților se face în ordine descrescătoare a mediilor (media de admitere la doctorat este 8) și în limita locurilor disponibile;
- Actualmente, forma de desfășurare a studiilor de doctorat este fără frecvență, din anul 2011 propunându-se introducerea formei cu frecvență;

Din lista temelor de doctorat, pusă la dispoziția comisiei, rezultă faptul că, există un număr de teme ale tezelor de doctorat care nu se pliază, în integralitate, pe domeniul Științe militare și Informații, unicul aprobat până în anul 2007 când, la acesta s-a adăugat un al doilea domeniu Securitate Națională.

Suplimentar, au fost cerute o serie de precizări la care s-au obținut următoarele clarificări:

1. Numărul absolvenților studiilor universitare de licență din anul 2002 până în prezent.

Nr. crt.	Program de licență/specializare	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	TOTAL
1	Conducere interarme trupe de uscat	66	50	37	-	-	-	-	-	-	153
2	Conducere interarme aviație și apărare antiaeriană	18	17	24	-	-	-	-	-	-	59
3	Conducere interarme - marină	12	13	-	-	-	-	-	-	-	25
4	Conducere logistică	16	13	-	-	-	-	-	-	-	29
5	Conducere economico-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	9

	financiară										
6	Conducere interarme forțe terestre	-	-	-	36	33	21	13	18	-	121
7	Conducere interarme forțe aeriene	-	-	-	-	-	12	-	9	-	21
8	Conducere logistică	-	-	-	16	11	-	-	-	-	27
9	Management economico-financiar	-	-	-	-	8	-	-	-	-	8
TOTAL		121	93	61	52	52	33	13	27	-	452

2. Numărul doctoranzilor care au finalizat pregătirea prin susținerea tezelor de doctorat din 2002 până în prezent, confirmați de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Un total de 429, din care:

- 2002 – 30;
- 2003 – 55;
- 2004 – 14;
- 2005 – 43;
- 2006 – 56;
- 2007 – 58;
- 2008 – 78;
- 2009 – 77;
- 2010 – 18.

3. Care a fost planul de măsuri considerat pentru îmbunătățirea activității de doctorat.

- Reducerea numărului de locuri, în sensul că fiecare conducător a primit doar un loc în fiecare an, indiferent câte locuri are (în completare până la numărul de 12 locuri), astfel în anul 2009 s-au redus numărul de locuri la mai puțin de 21,4% din câte au fost în anul 2008, iar pentru anul 2010 au fost alocate doar 18% din cifra anului 2008 ;

- Reducerea numărului de conducători de doctorat de la 65 la 39 în anul 2009 (cifra rămasă și în 2010);

- Candidații la doctorat au fost selectați cu atenție fiind admiși în primul rând cei care își pot folosi studiile doctorale în domeniul „Științe Militare și Informații” sau „Securitate Națională” pe durata activității pe care o vor desfășura în perspectivă (cu preponderență cei care sunt cadre didactice în instituții militare de învățământ sau lucrează în structurile militare)

Aceste măsuri vor continua și în anii următori.

4. În afara mențiunilor de la art.13 există și alte proceduri de reevaluare a conducătorilor de doctorat? (în sensul retragerii dreptului de a mai conduce în UNAp).

1. Au fost reduse drepturile de a conduce celor care deși aveau recunoaștere din partea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului drept conducători de doctorat în domeniul „Științe Militare și Informații” sau „Securitate Națională”, aveau diplome de doctor în domenii conexe (istorie, științe politice, comunicare și relații publice etc.);
2. Nu au mai primit locuri la îndrumare de doctorat cei care lucrează în structurile militare dar nu sunt titulari în învățământul militar superior (chiar dacă sunt recunoscuți de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului);

3. Nu au mai primit locuri la îndrumare de doctorat cei care sunt cadre didactice la universități civile (particulare sau de stat) dar care nu au activitate didactică în domeniul „Științe Militare și Informații” sau „Securitate Națională”.

Aceste măsuri vor continua și în anii următori.

Alte criterii (proceduri)

1. A mai fost retras dreptul de a îndruma celor care sunt pensionari (care erau consultanți) și nu au mai avut activitate didactică de cel puțin 15 ani (au vârsta peste 70 ani);
2. A mai fost retras dreptul de a îndruma la doctorat celor care nu au avut activitate științifică (articole și lucrări publicate în ultimii ani pe domeniul „Științe Militare și Informații” sau „Securitate Națională”)
3. Au fost analizate participările la proiectele de cercetare și li s-a pus în vedere necesitatea de a executa activitățile de cercetare științifică prin participarea la proiecte naționale sau internaționale

3.7. Îndeplinirea standardelor specifice pentru învățământul superior militar

Din raportul întocmit de domnul Prof.univ.dr.ing. Florentin MORARU, Expert pentru învățământul superior militar, au reieșit următoarele aspecte:

3.7.1. Statutul juridic și misiunea

Înființare și funcționare: Înalt Decret Regal 2073/1889; Decret 371/1949; Decret 1037/1968 și Legea 50/1968; HGR 550/1990; HGR 305/1991; HGR 611/1992; HGR 1027/2003; HG 969/2005; HG 749/2009; Ordine MECT 3628/2008 și 5394/2009.

Misiunea UNAP: “... este de a pregăti comandanți, ofițeri de stat major și experți militari și civili...pentru funcții de conducere și expertiză în domeniul apărării și securității naționale și de a organiza și elabora studii și activități de cercetare științifică necesare structurilor...”.

Misiunea - didactică și de cercetare științifică se îndeplinește prin organizarea și desfășurarea de studii univ. de licență, de masterat și de doctorat.

3.7.2. Personal didactic

Posturile didactice sunt anunțate, publicate și ocupate prin concurs conform reglementărilor legale. Personalul didactic îndeplinește cerințele legale pentru ocuparea posturilor. Personalul didactic nu acoperă mai mult de trei norme didactice și este luat în considerație pentru o singură normă didactică.

La licență, peste 70% din posturile legal constituite sunt acoperite de cadre didactice titularizate, cu norma de bază în UNAP, iar dintre acestea profesori și conferențieri sunt între 25% și 50%.

UNAP dispune de 130 de cadre didactice (inclusiv 3 instructori militari), din care 102 cadre did. cu norma de bază (N.B.), adică 78,5%. Situația pe grade didactice este următoarea: 48 prof. univ. (din care 20 cu NB și 28 plata cu ora, conducători de doctorat); 23 conf. univ; 33 lectori; 22 As; 1 prep; 3 instr. militari.

Titularii de discipline au titlul de doctor sau sunt doctoranzi în domeniu și au elaborat lucrările necesare. Personalul did. nu depășește vârsta de 65 de ani.

3.7.3. Procesul de învățământ

Planurile de învățământ sunt în acord cu misiunile asumate prin programele de studii, cu cerințele beneficiarilor (structuri care au responsabilități în domeniul apărării și securității

naționale) și asigură dobândirea de competențe în acord cu calificările reglementate la MAPN și ceilalți beneficiari. Disciplinele din planurile de învățământ sunt în acord cu nomenclatoarele din standarde sau sunt în spiritul standardelor.

Programele analitice sunt corespunzătoare, în acord cu planurile de învățământ, conform misiunilor asumate și în acord cu dezvoltarea cunoașterii în domeniu.

Se folosește sistemul de credite de studii: 30 credite/semestru; 60 credite/an

Anul de învățământ are două semestre a câte 14 săpt./semestru plus câte 4 săpt. practică/an.

Ritmul este de 24 ore/săpt pentru studiile de licență și de 18 ore/săpt. la masterat.

Peste 50% din formele de verificare din planurile de învățământ sunt examene.

3.7.4. Studenții

Există proceduri specifice de recrutare și admitere. Studenții sunt admiși prin concurs de admitere, cu examene și probe, anunțat cu 6 luni înainte, atât pentru studiile universitare de licență cât și pentru masterat.

Formațiile de studiu sunt judicios dimensionate, iar orarul este corespunzător.

Există reglementări privind procedura de promovare a studenților. Nu se admite repetenția. Promovabilitatea anilor de studiu este 100%. Promovabilitatea la licență este, de asemenea, de 100%. La finalizarea studiilor toți absolvenții au locul de muncă asigurat fiind încadrați la instituțiile beneficiare.

Conferirea certificatelor și diplomelor de studiu respectă legislația în vigoare.

3.7.5. Cercetarea științifică

Cercetarea științifică se desfășoară după planuri de cercetare incluse în planul strategic al facultății și în planul de cercetare al UNAp. Temele de cercetare sunt, în majoritate, în domeniul științe militare și informații. Personalul didactic desfășoară cercetare științifică în aria disciplinelor predate.

Cercetarea este valorificată prin articole publicate în reviste de prestigiu, comunicări științifice publicate în volumele manifestărilor la care au fost prezentate, prin contracte, granturi, activitate de expertiză, elaborarea de tratate, monografii etc. UNAp organizează anual manifestări științifice. În UNAp funcționează "Centrul de studii strategice de apărare și securitate națională" (recunoscut). UNAp dispune de editură proprie, cu ISBN și ISSN.

3.7.6. Baza materială

Baza materială aparține MAPN și este dată în folosință și administrație UNAp. Baza materială permite desfășurarea unui proces de învățământ de calitate, în concordanță cu planurile de învățământ și cu numărul de studenți. Numărul de locuri din sălile de curs, seminar și laborator satisface normativele MECS.

Laboratoarele dispun de dotările necesare pentru activitățile didactice și pentru cercetare științifică. Se dispune de numărul necesar de calculatoare (un calculator la unul, maximum doi studenți). Se dispune de bibliotecă având sală de lectură, acces electronic și fondul de carte și de publicații necesar. Se dispune de softuri specializate. Fiecare grupă de studenți are sală de studiu proprie. Există cantină și cămine moderne, cabinet medical, club etc.

3.7.7. Eficacitatea educațională

Admitere transparentă prin concurs cu examene, anunțată cu 6 luni înainte și desfășurată conform metodologiei stabilită de Senatul UNAp și aprobată de comandant. Absolvenții sunt încadrați în procent de 100%.

Marea majoritate a studenților au aprecieri pozitive privind mediul de învățare și cadrele didactice. Studenții sunt orientați privind cariera. Există îndrumători de grupe de studenți. Există strategii de cercetare pe termen lung, precum și programe pe termen scurt și mediu (pe 4, 2 și respectiv un an). Există resurse logistice, financiare și umane corespunzătoare.

3.7.8. Managementul calității

Există comisie pentru asigurarea calității la nivel de instituție, de facultate și pe programe de studiu care funcționează conform unor reglementări stabilite de senatul UNAp. Există politici și strategii pentru asigurarea calității, precum și un Regulament pentru inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii, care se respectă.

Se practică evaluarea de către studenți, evaluarea colegială a cadrelor didactice, iar fiecare cadru didactic se autoevaluează și este evaluat anual de șeful de catedră.

Există resurse de învățare de foarte bun nivel, iar studenților li se asigură condiții deosebite de studiu, cazare, masă, asistență medicală, cultură, sportivă etc.

Se asigură informațiile necesare privind programele de studii și privind asigurarea calității învățământului. Se fac rapoarte anuale (și bilanțuri semestriale) ale comisiei de evaluare internă a calității. Există birou de relații publice.

3.7.9. Alte mențiuni

UNAp este coordonator terțiar de credite, finanțată de la bugetul de stat și are și venituri proprii. Activitatea financiară se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare și cu reglementările din MAPN.

Personalul de conducere din UNAp este format din cadre titularizate, cu norma de bază în UNAp, cu gradul didactic de profesor sau conferențiar. UNAp are comandant cu gradul didactic de profesor - GI.lt.prof.dr. Teodor FRUNZETI - care este și rector, fiind numit prin ordin al ministrului apărării naționale și confirmat de MECTS prin ordin al ministrului.

3.7.10. Concluzii

Sunt îndeplinite toate cerințele normative obligatorii, iar standardele și indicatorii de performanță sunt realizați de la nivelul minim până la nivelele superioare, ref.1, ref.2 (cele mai multe)

4. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

4.1. Considerații generale

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” este instituție publică de învățământ superior militar, parte a sistemului național de învățământ. Universitatea funcționează pe baza prevederilor Constituției României, cadrului legislativ adoptat de către Parlament, ordinelor ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și ale ministrului apărării naționale, precum și pe baza Cartei universitare.

Înființată la 08.08.1889, sub denumirea de „Școala Superioară de Război”, prin Înaltul Decret Regal, nr. 2073, al Regelui Carol I, devenită, în timp, „Academia Militară”, „Academia Militară Generală”, „Academia de Înalte Studii Militare”, „Universitatea Națională de Apărare”, respectiv denumirea actuală pe care a primit-o la 25.08.2005, prin Hotărârea de Guvern nr. 969, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” a împlinit, la 08.08.2009, 120 de ani de existență.

Ca parte componentă a sistemului național de învățământ și a Spațiului European al Învățământului Superior, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” integrează, în mod armonios, principiile procesului Bologna cu standardele NATO, în activitățile de învățământ și cercetare, oferind studenților o arie largă de programe de studii.

Vizita de evaluare instituțională a avut loc în perioada 12.05. – 14.05.2010, echipa cuprinzând un număr de 12 persoane (Director de misiune, Expert evaluator străin, Coordonator misiune, Secretare științific, Expert Comisie Consultativă, Expert Comisie Instituțională, Expert pentru învățământul superior militar, 2 evaluatori studenți și 3 experți evaluatori pentru programe de studii).

Au fost evaluate un număr de 3 Programe de studii: **Conducere interarme – forțe terestre** (licență), **Conducere interarme – forțe aeriene** (master), **Securitate și apărare** (master).

Prezentul raport a fost realizat pe baza:

- Dosarului de autoevaluare instituțională, elaborat de către Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București;
- Dosarelor de autoevaluare a programelor de studii, elaborate de către Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București;
- documente puse la dispoziție în cursul vizitei de evaluare;
- informațiilor publice disponibile pe site-ul www.unap.ro;
- informații reieșite în urma discuțiilor purtate cu diverse grupuri țintă, în cadrul întâlnirilor organizate cu prilejul vizitei de evaluare.

Este de apreciat buna colaborare pe care echipa de evaluare a avut-o cu reprezentanții Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, atât la nivel instituțional cât și la nivelul programelor de studii.

Prin totalitatea acțiunilor desfășurate, atât în etapa de pregătire cât și în aceea de desfășurare a vizitei de evaluare, conducerea și corpul profesoral al Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, au dovedit seriozitate și profesionalism în abordarea acestei activități, fiind furnizate, permanent și eficient, informații corecte și complete, legate de toate solicitările exprimate de echipa de evaluatori externi.

Analiza informațiilor disponibile a permis, membrilor echipei de evaluatori, să constate o deplină concordanță între declarațiile și documentele din rapoartele de autoevaluare și documentele originale, respectiv situația existentă la fața locului.

Acolo unde a fost cazul, au fost solicitate, de către membrii echipei de evaluare instituțională, documente și explicații suplimentare, care au clarificat aspectele semnalate.

4.2. Aprecieri asupra evaluării programelor de studii

Toți cei 3 experții evaluatori, implicați în procesul de evaluare au susținut, împreună cu expertul pentru învățământul militar superior, în cadrul ședințelor tehnice zilnice și de final, faptul că, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București, asigură derularea activităților de educație și de cercetare științifică în cele mai bune condiții pe baza legislației în vigoare, a practicilor rezultate din propria experiență (regulamente și proceduri) și pe baza schimburilor de experiență.

Toate aspectele pozitive precum și observațiile avute sunt evidențiate în rapoartele individuale fiind însoțite de argumente și documente (unele suplimentar cerute).

Toți experții evaluatori au apreciat pozitiv programele de studii analizate.

4.3. Aprecieri asupra evaluării instituționale a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București

Pe baza celor analizate, au fost identificate următoarele aspecte legate de analiza SWOT la nivel instituțional:

Puncte tari:

- tradiția deosebită a pregătirii specialiștilor pentru activitățile complexe din domeniul apărării, ordinii publice și siguranței naționale, universitatea având actul de genză datând din anul 1889;
- colectiv academic foarte bine pregătit, cu o experiență practică deosebită, preocupat de asigurarea unui proces de învățământ de calitate, aliniat învățământului superior național și euroatlantic;
- colaborarea specială, din toate punctele de vedere, existentă între toți factorii implicați în buna funcționare a universității: colectiv academic – studenți – absolvenți – beneficiari;
- actualizarea permanentă a programelor de studiu prin racordarea la standardele, cerințele și experiențele acumulate în cadrul teatrelor de operații multinaționale;
- transparența tuturor informațiilor furnizate despre programele de studii;
- existența unor laboratoare didactice și de cercetare dotate corespunzător misiunii stabilite și obiectivelor asumate;
- pregătirea bazată pe utilizarea simulatoarelor, care asigură adaptarea rapidă și eficace a forțelor pentru condițiile reale ale teatrelor de operații;
- dotări foarte bune și spații de învățământ bine amenajate și întreținute;
- servicii pentru studenți asigurate la un nivel comparabil cu al marilor universități, de profil, din Europa și nu numai;
- studenții se bucură de susținere din partea cadrelor didactice în ceea ce privește activitățile didactice și socio-culturale;
- sistemul de management academic și administrativ bine pus la punct, la toate nivelurile, în permanență monitorizat și perfecționat, dublat de rigoarea sistemului militar;
- existența unor proceduri amănunțite pentru diverse activități didactice și administrative care sunt făcute cunoscute și se aplică;

- un sistem de educație permanentă foarte bine structurat și adaptat nevoilor de pregătire;
- implementarea unui sistem informatic modern (internet, intranet, intraman) fapt ce asigură buna comunicare în universitate și în afara ei;
- angajarea imediată și pe posturi corespunzătoare pregătirii, a tuturor absolvenților;
- sunt create premisele unei traiectorii profesionale excelente.

Puncte slabe:

- absența unui audit extern, în condițiile restricțiilor impuse de sistemul militar;
- absența unui Centru Alunni, motivată prin interacțiunea permanentă dintre universitate, absolvenți și beneficiar, în condițiile existenței unui angajator unic;
- gradul militar este corelat cu cel didactic, condiționând posibilitatea de dezvoltare a carierei universitare a cadrelor militare;
- specificul domeniului de licență (Științe militare și informații) nu permite aplicarea integrală a prevederilor Regulamentului de credite transferabile;
- un număr mare de doctoranzi comparativ cu cel al studenților de la ciclurile I și II care trebuie susținut de teme de cercetare adecvate;

Oportunități:

- deschiderea sistemului de învățământ superior militar spre spațiul european și nordatlantic;
- deschiderea către societatea civilă;
- existența programelor de cercetare finanțate din fonduri europene și guvernamentale;
- aplicarea mai riguroasă a standardelor și metodologiilor de asigurare a calității din spațiul național și european al învățământului superior;
- armonizarea programelor de studii cu cele de profil din spațiul nord-atlantic.

Amenințări:

- raportul excelență-costuri financiare;
- nediversificarea surselor de venituri;
- unicitatea universității în spațiul educațional național care poate diminua spiritul de competiție.

4.4. Recomandări

În urma realizării procesului de evaluare externă la nivelul instituției și a programelor de studii, echipa de evaluare formulează următoarele **recomandări**:

- **asupra procesului didactic:**
  - Continuarea procesului de revizuire permanentă a planurilor de învățământ, așa cum este practica prezentă, vizând numărul de ore de activitate didactică, raportul disciplinelor obligatorii și opționale, repartizarea disciplinelor pe anii de studii în concordanță cu prevederile standardelor specifice ARACIS;
  - Analiza posibilităților de îmbunătățire și diversificare a modului și condițiilor de efectuare a stagiilor de practică în diverse unități de profil din țară și străinătate;
  - Implicarea Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București în consilierea și orientarea absolvenților de liceu spre studii superioare militare;
  - Elaborarea de către toți titularii de discipline a materialelor pentru toate activitățile didactice (curs și aplicații), nu numai pe suport electronic, ci și tipărit;

- Redefinirea titlaturii structurilor de învățământ (actualmente colegii) în concordanță cu terminologia actuală;
  - utilizarea sistemului de notare la evaluarea fiecărei discipline conform prevederilor în vigoare. (folosirea notelor întregi de la 1 la 10);
  - eliminarea condiționării posibilităților de avansare în cariera didactică față de gradul militar;
- **asupra activității de cercetare științifică:**
    - Continuarea implicării studenților, din cadrul programelor de licență, master și doctorat, în activitățile de cercetare;
    - Creșterea gradului de publicare a lucrărilor științifice în reviste de specialitate și la conferințe cu cotare ISI care nu sunt numai în domeniul militar (ex.: probleme legate de riscuri, amenințări și securitate la nivel local și global, dezvoltare strategică, impact social al trupelor în teatre de operații etc.);
    - Atragerea de fonduri prin proiecte câștigate prin competiție națională și internațională;
    - Continuarea organizării unor manifestări științifice ale cadrelor didactice și ale studenților, la care să fie atrase și lucrări din mediul universitar civil;
    - Inițierea și dezvoltarea unor manifestări științifice internaționale, de anvergură, la care să fie co-organizatori cele două foruri tutelare: Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
    - Continuarea eforturilor de cercetare științifică pe domeniul științe militare, precum și în domenii conexe, prin parteneriate cu universități civile și militare din țară și străinătate;
    - Identificarea unor posibilități de cofinanțare a proiectelor derulate prin programele europene din fonduri structurale;
  - **asupra relației cu studenții:**
    - Există o dezbateră permanentă atât între studenți și profesori, cât și la nivel colegial, între studenți, asigurându-se diseminarea experiențelor acumulate în cadrul unor misiuni specifice;
    - Orientarea în carieră este asigurată, în special, prin instituția tutoratului. În cei cinci ani de aplicare, tutoratul a căpătat consistență și eficiență. Studenții apreciază favorabil importanța tutorelui în activitatea lor profesională, inclusiv sub aspectul orientării în carieră;
    - Universitatea oferă studenților o arie diversificată de servicii sociale, culturale și sportive, care permit asigurarea unei vieți studențești de calitate, având capacitatea de a răspunde tuturor solicitărilor de cazare a studenților, o bază sportivă a cărei capacitate permite desfășurarea diverselor activități sportive de către toți studenții, în mod eșalonat, clubul universității, servicii de consiliere prin instituția tutorelui, asistență medicală asigurată prin cabinetul medical propriu.
  - **asupra surselor de finanțare:**
    - Dezvoltarea finanțării prin atragerea de surse de finanțare alternative (proiecte de cercetare naționale și internaționale, sponsorizări, servicii către comunitate etc.);
    - Continuarea eforturilor pentru dotarea tuturor spațiilor de învățământ cu tehnică IT;
    - Atragerea de fonduri extrabugetare pentru continuarea modernizării.
    - Creșterea numărului de locuri în regim cu taxă pentru studenții proveniți din mediul civil la programele de studiu care sunt deschise acestora;
    - dezvoltarea finanțării prin atragerea de surse de finanțare alternative (proiecte de cercetare, sponsorizări);

- **cu privire la cooperarea internațională:**

- Creșterea eforturilor pentru internaționalizare, prin extinderea colaborărilor atât cu universități europene atât de profil militar cât și cu cele civile;

4.5. Calificativ propus

În urma vizitei de evaluare instituțională externă și pe baza concluziilor experților evaluatori precum și pe baza discuțiilor purtate, separat, cu studenții, absolvenții, reprezentanții angajatorilor, persoanele implicate în activitatea de conducere și coordonare a Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București au rezultat următoarele:

- Informațiile puse la dispoziție și care sunt cuprinse în rapoartele de evaluare corespund cu ceea ce s-a constatat în teren;
- Din fișele de analiză la nivel instituțional și din fișele și rapoartele dedicate evaluării programelor de studii a reieșit faptul că sunt îndeplinite standardele și indicatorii de performanță la valorile minime sau ref1/ ref2, după caz;
- Pentru fiecare program de studii există în universitate colective de evaluare a calității acestora;
- Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București are o infrastructură deosebită, adecvată procesului educațional. S-a constatat existența spațiilor de învățământ modern utilizate, a bazei de cercetare legată de profilul universității, aparatură și echipamente moderne, spații destinate activităților sociale, culturale și sportive, bibliotecă și editură proprie.
- Toate spațiile Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București sunt în proprietatea acesteia;
- Din evaluarea instituțională și din evaluările programelor de studii a rezultat că sunt îndepliniți toți indicatorii cantitativi și calitativi aferenți infrastructurii academice.
- Universitatea dispune de un valoros corp de cadre didactice care acoperă toate activitățile didactice pentru toate programele de studii;
- Declarațiile din rapoartele de autoevaluare cu privire la infrastructura academică au fost confruntate cu datele din Compartimentul financiar-contabilitate, probate cu documente justificative corespunzătoare;
- Există un raport optim între numărul cadrelor didactice titulare, cu funcția de bază în universitate și numărul total de studenți, fapt ce asigură un nivel calitativ ridicat al tuturor programelor de studii.
- Pentru activitățile de învățământ la nivel de licență, masterat și doctorat, universitate dispune de 130 cadre didactice titularizate, din care: 99 personal militar și civil încadrat pe funcții didactice și de cercetare prevăzute în Legea privind statutul personalului didactic, 3 instructori militari și 28 profesori universitari consultanți;
- Condițiile de cazare oferite studenților sunt de excepție;
- În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București activitatea de cercetare este susținută. Temele de cercetare se înscriu în domeniul „Științe militare și informații”, pentru studiile universitare de licență și de masterat. Pentru studiile universitare de doctorat, temele de cercetare se înscriu și în domeniul „Securitate națională”;
- Comisia a vizitat laboratoarele didactice și de cercetare și a constatat că sunt utilizate la nivelul cerințelor pentru aplicații militare (de exemplu: *Laboratorul pentru simularea activităților la nivel tactic în context întrunit*).

- Rezultatele activității de cercetare științifică se materializează în studii, lucrări, monografii, articole sau volume ale sesiunilor de comunicări științifice. De asemenea, sunt introduse în sisteme de informare-documentare, se distribuie în Armata României, instituțiilor administrației publice centrale, instituțiilor de învățământ și de cercetare, personalităților științifice militare și civile din țară și străinătate și se publică în reviste de specialitate proprii ori ale altor instituții.
- Editura universității este acreditată CNCSIS.
- Nivelul de informatizare al administrației este compatibil cu cel din universități similare din străinătate.
- Nu există *auditului extern* periodic pentru situația financiară și ameliorarea funcționării, pe aceeași dimensiune, a auditului intern;
- În cadrul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, în conformitate cu *Metodologiei privind acordarea burselor*, studenții pot beneficia de burse, în funcție de posibilitățile bugetare.;
- Activitatea de tutoriat, din discuțiile purtate cu studenții, se ridică la necesitățile și dorințele acestora;
- Datorită specificului aparte, la nivelul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București, există publicate, comparativ cu potențialul cadrelor didactice, un număr mic de articole cu cotație internațională;
- Instituțiile de învățământ din străinătate, semnatare ale acordurilor de colaborare cu universitatea, provin din: SUA, Polonia, Slovacia, Italia, Suedia, Spania, Belgia și Lituania.
- Site-ul universității este actualizat și ușor de utilizat oferind toate datele necesare viitorilor candidați sau celor ce doresc să cunoască activitatea din cadrul universității;
- La ora actuală, datorită profilului specific, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București are conexiuni foarte puternice legate de practica studenților.

*
*   *

Pe baza opiniilor experților evaluatori și a responsabililor implicați, după confruntarea informațiilor făcute publice pe diferite căi și a celor cuprinse în rapoartele de autoevaluare cu cele extrase de pe documentele în original, cu cele solicitate suplimentar, acolo unde a fost cazul, se poate aprecia faptul că, *există o credibilitate mare a informațiilor diseminate de universitate pe diferite canale.*

Concluzia fiecărui expert evaluator pe programul de studii evaluat și pe componenta instituțională a fost că *Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București prezintă un GRAD DE ÎNCREDERE RIDICAT* din punct de vedere a interesului public, precum și a măsurilor puse la dispoziție pentru asigurarea calității procesului didactic și de cercetare științifică, precum și în exercitarea dreptului legal de acordare a diplomelor și calificărilor.

Recomandăm conducerii Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București continuarea procesului de îmbunătățire continuă a calității în toate activitățile desfășurate.

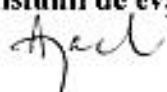
Comisia de evaluatori remarcă disponibilitatea și angajamentul Universității Naționale de Apărare „Carol I” din București de a iniția reformele necesare în vederea asigurării unui învățământ universitar care să corespundă exigențelor naționale și europene.

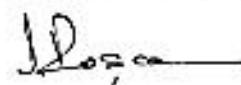
Ne exprimăm convingerea că, în timp util, universitatea va reuși o încadrare cât mai bună în standardele de acreditare instituțională.

NOTĂ: Concluziile expertului evaluator străin și respectiv ale studenților sunt în acest moment exprimate separat și, ca urmare, sunt necunoscute directorului și coordonatorului de misiune.

Prof.univ.dr.ing. Paul Șerban AGACHI,
Directorul misiunii de evaluare

Prof. univ. dr. ing. Ioan Călin ROȘCA
Coordonatorul echipei de experți evaluatori

București, ...

